

Godište XIV. • broj 11 • studeni 2019.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Crkva – stan Duha
Svetoga ili
nevladina udruga

Nemam kada biti loše

Uzmite post i
ponesite ga doma!

Umio je spajati

Svestranost talenata

MEĐUGORJE JE MJESTO
U KOJEM ISTINSKI OSJEĆAMO
MARIJINU PRISUTNOST

BOŽJI SVJEDOCI

SUVREMENI OTAC MORA BITI
ČOVJEK VJERE, NADE I LJUBAVI

KAKO POMIRITI MARTU I
MARIJU U OBITELJSKOM ŽIVOTU?

SVJEDOČANSTVO VJERNOG
PUKA U PITANJIMA VJERE

Gospina škola | Događanja | 19. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića
Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima | Teološki podlistak | Iz života Crkve
Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Danas vas pozivam na molitvu. Nek molitva bude melem vašoj duši, jer plod molitve je radost, darivanje, svjedočenje Boga drugima preko vaših života. Dječice, u potpunom predanju Bogu On će se brinuti za sve i blagoslovit će vas i vaše žrtve imat će smisla. Ja sam s vama i sve vas blagoslivljam mojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Foto Arhiv ICMM

Gospina škola

Crkva – stan Duha Svetoga ili nevladina udruga, FRA T. PERVAN
Nemam kada biti loše, FRA S. MABIĆ
Međugorje je mjesto u kojem istinski osjećamo Marijinu prisutnost, S. ČOVIĆ RADOJIČIĆ
Međugorje je mjesto unutarnjeg ozdravljenja, P. TOMIĆ
Božji svjedoci, T. GAŽIOVA

Događajnica

19. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Uzmite post i ponesite ga doma!, D. PAVIČIĆ
Umio je spajati, FRA M. ŠAKOTA
Svestranost talenata, FRA S. ČAVAR

Hodočasnici u Međugorju mole za rad Marijinih obroka, B. MILETIĆ

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Suvremeni otac mora biti čovjek vjere, nade i ljubavi, K. MILETIĆ
Kako pomiriti Martu i Mariju u obiteljskom životu?, M. MILETIĆ,

77. redovito zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Teološki podlistak

Svjedočanstvo vjernog puka u pitanjima vjere, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Gospa od Zdravlja, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

FRA SLAVKOVA OPORUKA: „NAŠA JE ZADAĆA VRELO ČUVATI ČISTIM!“

Minuo je još jedan međugorski listopad. Mnoštvo hodočasnika sa svih strana svijeta razmatralo je otajstva krunice i s Kraljicom Mira prolazilo put od navještenja, preko rođenja u Betlehemu pa sve do Nazareta i Kalvarije, a potom dalje, do slavnog uskrsnuća i otajstava duhovne popudbine koju nam je Gospodin ostavio. Zrcalili su se u tim međugorskim danima mnogi duhovni plodovi, razmatralo se i govorilo o obraćenju, a ispovjedaonice su postale oaze pokajanja i duhovne okrepce. I mnoga suza je kanula i mnoga srca su zadrhtala – vidjelo se to na licima vjernika – upravo na mjestima koja sve više postaju epicentri duhovnog potresa; Podbrdo i Križevac, župna crkva, ali i mnogi nepoznati međugorski kutići u kojima se meditira i moli, plače i smije. Ljudi – hodočasnici, jednostavno nastoje pronaći i iz svoga života destilirati životni sok – plod duše, ono najčistije što su baštinili još od sakramenta krštenja. Njihova vjera se ovdje kali kao zlato u ognju, kao duša u duševnoj ognjici, a zaboravljaju se sve duhovne i teološke zavrzlake i magle: jednostavno – duša diše i uzdiže se Bogu. I onda kad se sve to duhovno bogatstvo i svjedočanstvo rasprši svijetom, postaje živ i konkretan predložak nove evangelizacije.

Valja nam se također sjetiti svih – znanih i neznanih – koji su Međugorju pomogli da sačuva svoju dušu. Zasiurno, našla bi se tu i stvorila povelika kolona zaslužnika, ali na nama je sjetiti se jednoga za kojeg možemo reći „da je dao život za ono što se kao najplemenitije i ljepše može staviti pod pojam 'Međugorje'“. Riječ je, dakako, o našem fra Slavku Barbariću koji je 24. studenoga 2000. u 54. godini preselio u vječnost moleći na Križevcu. Za njega se može reći da je Gospu ljubio djetinjom ljubavlju.

Bilo je prošlih godina govora o njemu, pa i molitve da bude uzdignut na čast oltara, govorit će o njemu ovih dana i naši suvremenici, ali i buduća pokoljenja. Bit će on i njegovo vjerničko svjedočanstvo jedna ponajljepša slika od zemnog Međugorja, izvor na kojem će se osvježavati buduća pokoljenja. Ukratko: o Međugorju i onome što se tamo treba njegovati dao je snažnu uputu, možemo slobodno reći, proročki savjet: *Ako sve usporedimo s jednom rijekom koja ima vrelo u Međugorju, onda je naša zadaća vrelo čuvati čistim. Uspijemo li to, ljudi će dolaziti i napajati se. Uprljamo li mi ovo vrelo, teško će ga moći itko u daljnjim tokovima čistiti. Nadam se ipak da će Bog mnogim dušama u župi dati duha molitve i posta, vjere i ljubavi, te će uvijek biti jakih filtara i vrelo će biti čisto, a župa i hodočasnici kao stablo zasađeno pokraj voda tekućica koje u svako vrijeme donosi plod.*

Možemo od fra Slavka učiti i znati da ne možemo rješavati političke svjetske probleme, ali možemo kao i pojedinci i kao zajednica, ljubeći Kraljicu Mira, osvajati sebe i sve svoje za Gospodina, a onda u tom ozračju hrabriti hodočasnike sa svih strana svijeta.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

CRKVA – STAN DUHA SVETOGA ILI NEVLADINA UDRUGA?

Privedena je kraju još jedna u biti veoma prijeporna Sinoda koja se – navodno – trebala baviti problematikom evangelizacije i inkulturacije Radosne vijesti u široko područje Amazonije. Čini se da „Amazonija“ bijaše puka kulisa za druge namjere, jer završni dokument Sinode govori „o novim putovima Crkve“ te nekakvoj „integralnoj ekologiji“. Zapravo je prava agenda stvarana negdje u Europi, drugo je bilo u primisli i nakanama onih koji su pet punih godina radili na „amazonskom projektu“. Radni materijal (tzv. „Instrumentum laboris“) požnjeo je porazne kritike ranije ove godine.

FRA TOMISLAV PERVAN

ČUDNE IZJAVE APOSTOLSKIH NASLJEDNIKA

Pitamo se, kako je moguće da nakon pet stoljeća prisutnosti kršćanstva na tom kontinentu imamo još uvijek golema misijska, poganska područja? Pitamo se, što su radili misionari i svećenici, biskupi i suradnici, tijekom pet stoljeća? Kako je moguće da jedan austrijski biskup, „spiritus movens“ minule Sinode, koji uvelike zagovara ukidanje celibata i ređenje žena za svećenice, a proveo je više od tri desetljeća u Brazilu, može javno i otvoreno izjaviti kako cijelo vrijeme svoga boravka u Brazilu nije krstio ni jednoga jedinoga domorodca. To govori, čini se, s ponosom. Jesu li zapravo godine boravka ondje promašene?

Kako je moguće povezati i uskladiti takav stav s Isusovim jasnim završnim nalogom što ga je dao na Brdu u Galileji, da učenici pođu cijelim svijetom naviještati Radosnu vijest svemu stvorenju. Isus ondje četverokratno govori o „sve“ i „svima“. Ili pak s početka Djela apostolskih, gdje Gospodin daje jasni nalog da apostoli, kad se „obuku u Silu odozgor“, pođu u sav svijet svjedočiti, od Jeruzalema, Judeje, Samarije „sve do kraja zemlje“ te da krštavaju „vodom i Duhom Svetim“ novorođene udove i svjedoke Crkve. Isus svojim jamči prisutnost sve do svršetka svijeta (Mt 28, 20).

U Ivanovu Evanđelju na dan Uskrsa imamo četiri Gospodinove riječi: 'Mir vama, primite Duha Svetoga, slanje učenika te oprost grijeha!' Stvarati novi svijet! Isus ih čak i ne pita jesu li voljni nakon svega što su doživjeli s njim u Galileji, nakon njihova sramotna bijega i otpada u Getsemaniju, a napose nakon razapinjanja i Uskrsa. Zar je prestala vrijediti Isusova riječ u današnje vrijeme, zar je Radosna vijest postala zastarjela i nadiđena? Čovjek se ne može načuditi takvim izjavama jednoga nasljednika apostola.

ZAŠTO BISKUPI RASPRAVLJAJU O EKOLOGIJI?

Ako se crkvene osobe oslovljavaju s „oče“, gdje je tu očinstvo? Ako ne

tjelesno, ono barem duhovno, sveprisutno u duhovnoj literaturi do dana današnjega, bitno u prenošenju iskustva Duha Svetoga? Samo se po Duhu i u Duhu postaje svjedokom Isusa Krista. O tome govori i Isus Nikodemu. Pavao govori o „rađanju u Duhu“ snagom Radosne vijesti. Duhovno očinstvo bitna je protežnica u životu svetaca kojim su privlačili učenike. Uz tjelesno bitno je duhovno očinstvo, rađanje za Isusa Krista, čime čovjek postaje baštinikom neba i vječnoga života. Čini se da se ta protežnica duhovnoga života gubi, da transcendencija nema odlučnu ulogu u životu crkvenih dostojanstvenika. Vidljivo je to barem na ovim posljednjim sinodama u Rimu, dvjema o obitelji, jednoj o mladima i ovoj o „Amazoniji“.

Čovjek se i vjernik pita, je li zbilja ekologija bitna da mora biti predmetom rasprava triju tjedana u Rimu te se naći u naslovu završnoga dokumenta Sinode? Zar su zbilja biskupi i društvo okupljeno ondje (po unaprijed znanom ključu, da se uvijek ima dvotrećinska većina kod glasovanja!) stručnjaci u pitanjima ekologije? Nije li to područje rezervirano za neke druge, stručnije osobe?

S čuđenjem se pitamo, kako to da su u jednoj od najbogatijih država Južne Amerike, u Venezueli, više od dvadeset godina krajnji ljevičari (Chavez i Maduro, kamiondžija), oslonjeni na komunističku Kubu, prisilili više od sedam milijuna stanovnika na egzodus iz zemlje i pretvorili bogatu zemlju u sirotinjsku? Već dvadeset godina imamo krajnje ljevičare u Brazilu na vlasti, od kojih jedan (Lula Silva) odležava dvanaestogodišnju zatvorsku kaznu zbog korupcije, a druga je (D. Rousseff) bila deklarirana teroristkinja, te je kao takva skinuta s vlasti? Ili pak u Boliviji, gdje predsjednik daruje Papi crveni križ od srpa i čekića. Ništa bolje nije ni u Ekvadoru, gdje su također ljevičari na vlasti. Sve korumpirane vlasti, a sada i pobune u inače mirnome Čileu. Da ne govorimo o Argentini te vojnim huntama dok je ondje papa Franjo bio mladi isusovački provincijal, kad je pojedince gutala noć. Mnogi upitnici vise i nad današnjim Papom iz toga vremena jer je cilj isusovaca biti duhovna elita u zemlji.

POGANSKO UPRIZORENJE U VATIKANSKIM VRTOVIMA

Dobro se zna da je Crkva u Južnoj Americi bila usko vezana uz razne režime te se otuđila od naroda. Kako to da na ovoj Sinodi u Rimu nije bilo riječi o nadiranju raznih sljedba i kršćanskih zajednica iz Sjeverne Amerike, jer su pentekostalci i protestanti prepolovili broj katolika u najvećoj katoličkoj državi na svijetu, u Brazilu? Upravo

Prije dvadesetak godina njemačka je biskupska konferencija izdala dokument kako postati i biti misionarska Crkva, a danas o tome ni spomena. Ishlapjelo. Pitamo se, zar je moguće takvo urušavanje, kolaps, neki spominju „Waterloo“ njemačkoga katolicizma. Totalni poraz.

Hoćemo li zamijeniti katolicizam, katolički univerzalizam s „planetarizmom“ i „globalizmom“? Jesmo li to izgubili obraz pred svijetom? Namjesto „Tebe Boga hvalimo“ imamo „Tebe, Zemljo, slavimo“. Hoćemo li izmijeniti svoje Vjerovanje?

su ti evangelici iskoristili poganska uprizorenja u Vatikanskim vrtovima s idolima Pachamame da bi prikazali katolike kao idolopoklonike te Papu koji uzima u ruke i blagoslivlja te prikaze.

Mnoštvo pitanja na koje treba dati odgovor Crkva, upravo na tom kontinentu. Na Sinodi ni riječi o dokumentu iz Aparecide iz 2007. kad je pokretački duh Sinode bio današnji Papa. Nigdje spomena Guadalupe te evangelizacije Meksika i Amerike u 16. stoljeću. Za pohoda Južnoj Americi u povodu pet stoljeća otkrića Amerika neki su domorodci vratili Papi Bibliju, jer su, navodno, u njoj i kršćanstvu izvori svih zala koja su zadesila kontinent.

Očito je da je agenda ove Sinode koncipirana drugdje, ne u Brazilu ni na području koje pokriva Amazonija. Čini se da je ovaj put Rajna postala pritoka Amazone, kao što je na Saboru Rajna imala ušće u Tiberu. Njemačka misao, teologija i novodobni naglašeni i izričiti njemački „galikanizam“ (znamo koliko je francuski galikanizam nanio zla Crkvi, općoj i francuskoj!), vlastiti zacrtani tzv. sinodalni put, još od Sinode sedamdesetih godina, nepunih deset godina nakon Sabora, bili su kulisa i pogonsko pero za ono o čemu se govorilo na Sinodi o Amazoniji.

Početak ljeta Papa je uputio očinsko pismo vjernicima u Nje-

mačkoj. Rijetkost da se Papa obraća narodu u cjelini, ili partikularnoj Crkvi. Pismo je upućeno ne biskupima, nego cijeloj njemačkoj Crkvi i sve pozvao na temeljitu evangelizaciju, na ponovni zaokret prema Isusu Kristu. Započeti iznova s Isusom Kristom. Obratiti se i vjerovati Radosnoj vijesti!

Zorno zbori povijesna statistika. Na Prvom vatikanskom saboru pojam „evanđelje“ rabljen je jednom, u smislu knjige. Na Drugom vat. saboru pojam „evanđelje“ kao knjige spominje se više od 150 puta, a evangelizacija i navještaj evanđelja više od pedeset puta.

Temeljni spis Pavla VI., njegova duhovna oporuka Crkvi, govori o „navještaju evanđelja“. (Evangeliu nuntiandi, 1975.). Sv. Ivan Pavao II. trajno je govorio o novoj evangelizaciji te je uveo pojam nove evangelizacije. Na svojim apostolskim putovanjima temeljna mu je nakana bila donijeti u svaki kutak svijeta Isusa Krista te novinu koju je sa sobom donio Isus Krist.

Poglavito je Benedikt usmjeravao svoje misli i kateheze prema evangelizaciji jer je kao mladi profesor još pedesetih godina dobro uočio kako je nastalo novo poganstvo u Europi i u svijetu. Njegovo je troknjižje o Isusu iz Nazareta duhovna oporuka Crkvi. Stoga je ustanovio u Vatikanu ured za novu evangelizaciju, odnosno za ponovnu evangelizaciju područja koja su nekoć evangelizirana, a danas postala polupoganska ili poganska.

PROMAŠAJI CRKVE U NJEMAČKOJ

U pismu s nadnevkom Sv. Petra i Pavla ove godine Papa je hvalio njemačku Crkvu, njihovo zauzimanje i financijsku pomoć vjernicima u misijama i svijetu, ali je istaknuo ono što je bitno, a to je manjak nutarnje evangelizacije i vjere. Vjera je ishlapjela u Njemačkoj. Crkva je u osipanju, u duhovnom kolapsu, odumire. Postala je nešto kao „nevladina organizacija“. Više od trećine Nijemaca nije uopće kršteno, godišnje Katoličku Crkvu napusti više od 200 tisuća vjernika. Treba se okrenuti k sebi, o čemu je govorio i papa Benedikt za svoga oproštajnog pohoda svojoj domovini. Čini se međutim kako nitko nije htio slušati ni Benedikta, a ovaj put ni Franju. Štoviše, Benedikta su ironizirali, nazivali pogrdnim imenima, kao „strašilo“,

Međugorje već četiri puna desetljeća usred Europe svijetli kao svjetionik na uzburkanu moru i pokazuje pojedincima i Crkvi put do obnove. Vatikan je to donekle prepoznao, ali vjernički puk ima svoje „osjetilo vjere“ koje je neprevarljivo te nutarnjom snagom privlači bogotražitelje koji su se izgubili u suvremenim bespućima. I pojedinac nalazi upravo ovdje ponovno put do sebe, svoga srca, koje je nutarnjom logikom izbaždareno prema Bogu.

U PISMU S NADNEVKOM SV. PETRA I PAVLA OVE GODINE PAPA JE HVALIO NJEMAČKU CRKVU, NJIHOVO ZAUZIMANJE I FINANCIJSKU POMOĆ VJERNICIMA U MISIJAMA I SVIJETU, ALI JE ISTAKNUO ONO ŠTO JE BITNO, A TO JE MANJAK NUTARNJE EVANGELIZACIJE I VJERE. VJERA JE ISHLAPJELA U NJEMAČKOJ. CRKVA JE U OSIPANJU, U DUHOVNOM KOLAPSU, ODUMIRE. POSTALA JE NEŠTO KAO „NEVLADINA ORGANIZACIJA“. VIŠE OD TREĆINE NIJEMACA NIJE UOPĆE KRŠTENI, GODIŠNJE KATOLIČKU CRKVU NAPUSTI VIŠE OD 200 TISUĆA VJERNIKA.

kad je progovorio o korijenima pedofilije među klerom nakon Sabora, sedamdesetih i osamdesetih godina, kad je otvoreno govorio o seksualnoj revoluciji te gubitku smisla za grijeh i sakrament pokore upravo u kleru. Taj je sakrament danas gotovo posve iščeznuo iz prakse u Njemačkoj.

Ovih su dana njemački biskupi objavili svoj odgovor na Papino pismo u kome nema spomena evangelizacije u smislu i nakani pape Franje, nego su u žarištu tematika dominantna i na Sinodi u Vatikanu oko Amazonije, ali i sinodalni put Crkve u Njemačkoj. Novac, novčana pomoć zemljama u razvoju, solidarnost, ekologija, globalizam, planetarizam, digitalizacija koja povezuje sve te usmjerenost na imanenciju. Nema transcendencije. Isus Krist je iščeznuo iz zrenika.

Prije dvadesetak godina njemačka je biskupska konferencija izdala dokument kako postati i biti misionarska Crkva, a danas o tome ni spomena. Ishlapjelo. Pitamo se, zar je moguće takvo urušavanje, kolaps, neki spominju „Waterloo“ njemačkoga katolicizma. Totalni poraz.

Čitajući naime dokument, postavlja se pitanje tko bi se ili što trebao evangelizirati i spasiti od propasti? Nekima ugroženi planet Zemlja zbog klimatskih promjena, rasta stanovništva, ispuštanja stakleničkih plinova ili drugih ugroza životinjskih i biljnih vrsta. Isus govori o pojedincima, o ljudima, ne planetu. Govori o spasenju čovjeka koji je bez krštenja i vjere u Isusa Krista te zbog svoje otuđenosti od Boga osuđen na propast i gubitak vječnoga života.

U odgovoru Papi taj dokument (na 74 stranice) raspravlja o tematici „misije“ uglavnom na sociološkoj razini gdje izostaje jasni teološki tumač misionarskoga naloga samoga Gospodina. Sve se zaustavlja negdje na općim mjestima bez dubinske analize stanja u njemačkoj Crkvi.

ISPRIKE I SABLAZNI

Pavao je pisao Korinćanima kako je svima postao sve samo da bi neke pridobio za Krista (1 Kor 9). Je li dopušteno slaviti one obrede u Vatikanskim vrtovima na sv. Franju, uoči Sinode, gdje se pred onim kipićima-idolima ljudi bacaju na zemlju, čine prostraciju, mole se, a nigdje Isusa Krista? Nigdje Gospe Guadalupске ni Gospe iz Aparecida? Prostra-

ciju činimo samo pred Presvetim ili padamo na lice pred Bogom. Na koljenima smo pred likovima ili kipovima svetaca, ali nikako ne činimo prostraciju pred Djevicom Marijom. A ondje smo vidjeli ritual padanja na tlo pred poganskim idolima i neki bi htjeli uvesti posebni „amazonski obred“ u Katoličku Crkvu? Treba li nam to pored dvadesetak drevnih obreda kojima se Crkva služi od ranih kršćanskih vremena? Ona predstava u Vatikanskim vrtovima bijaše čisto svetogrđe, jer znamo kako se Stari zavjet odnosio prema božanstvima plodnosti, Baalima i Aštartima te ostalim poganskim bogovima plodnosti, primjerice, Artemidi Efeškoj. Treba li nam Gaia-liturgija, nešto između bogoslužja i idololatrije, gdje na video uratku čak i neki franjevac podiže ruke prema nebu i prostire se pred onim kipićima?

zbog toga javno ispričao. Nije li se trebao ispričati milijunima katolika koji su se nad tim sablaznili? Nije li trebao moliti za oprost katolike cijeloga svijeta koji su ogorčeno reagirali na stavljanje poganskih kipića u Katoličku Crkvu? A ti su kipići gole trudne žene postali nešto kao simbol Sinode o Amazoniji.

Ono što su njemački promicatelji ove Sinode i njezinih zaključaka htjeli, to su i postigli. U prvom dijelu završnoga dokumenta govori se kako Crkva treba biti samaritanska, milosrdna, solidarna i „magdalenska“, koja naviješta raspetoga i uskrsloga Krista. Potom kulturološko obraćenje. Snubi za solidarnost s amazonskim plemenima. Govor je tu o socioekološkoj krizi, kulturi dijaloga, slušanja, duhovnoga razlikovanja, konsenzusa. Sve sama opća mjesta.

ŠTO NAS JOŠ ČEKA?

Ali onda dolazi ono što je i u *Amoris laetitia* kroz dvije fusnote unišilo kao pukotina u praksu Crkve te gotovo stvorilo shizmu u odnosu na rastavljene i ponovno civilno vjenčane te njihovo pripuštanje sakramentima pomirenja i euharistije. Nisu koristila sva pisma („dubia“ četvorice kardinala) ni kritike vodećih katoličkih mislilaca i filozofa (Spaemann, Seifert).

OČITO JE DA JE AGENDA OVE SINODE KONCIPIRANA DRUGDJE, NE U BRAZILU NI NA PODRUČJU KOJE POKRIVA AMAZONIJA. ČINI SE DA JE OVAJ PUT RAJNA POSTALA PRITOKA AMAZONE, KAO ŠTO JE NA SABORU RAJNA IMALA UŠĆE U TIBERU. NJEMAČKA MISAO, TEOLOGIJA I NOVODOBNI NAGLAŠENI I IZRIČITI NJEMAČKI „GALIKANIZAM“ (ZNAMO KOLIKO JE FRANCUSKI GALIKANIZAM NANIO ZLA CRKVI, OPĆOJ I FRANCUSKOJ!), VLASTITI ZACRTANI TZV. SINODALNI PUT, JOŠ OD SINODE SEDAMDESETIH GODINA, NEPUNIH DESET GODINA NAKON SABORA, BILI SU KULISA I POGONSKO PERO ZA ONO O ČEMU SE GOVORILO NA SINODI O AMAZONJI.

Hoćemo li zamijeniti katolicizam, katolički univerzalizam s „planetarizmom“ i „globalizmom“? Jesmo li to izgubili obraz pred svijetom? Namjesto „Tebe Boga hvalimo“ imamo „Tebe, Zemljo, slavimo“. Hoćemo li izmijeniti svoje Vjerovanje?

Kad su se našli neki nadobudni koji su pokupili te idole iz Crkve sv. Terezije u blizini Tibera te pod okriljem jutra i ispod kipa svetog Mihovila bacili ih u Tiber, Papa se

Naime, i ovdje se u završnim paragrafima govori o privedlogu sinodalnih biskupa Papi da stvori kriterije kako rediti za svećenike prokušane muževe, trajne đakone, kako ih prikladno obrazovati za svećenički stalež dok žive u stabilnim obiteljima. Potom se govori i o đakonatu za žene, neki su izriječkom tražili i svećeničko ređenje za žene. Potom je riječ o stvaranju tzv. amazonskoga liturgijskog obreda gdje bi baština tih indigenih naroda unišla na stanoviti način u crkvenu liturgiju.

Amoris laetitia je kroz fusnote odškrinula pukotinu za praksu koja nikada nije postojala u Crkvi. Hoće li Papa u svome postsinodalnom dokumentu koji se očekuje do

kraja godine ostaviti također pukotinu za ređenje oženjenih đakona te tako dignuti buru i uzburkati duhove u Crkvi? Njemački tzv. „sinodalni put“ rodio se na temelju studija o svećeničkoj pedofiliji. Iz toga se izveo zaključak da treba staviti pod upitnik beženstvo, svećenički celibat, zlorabu klerikalne moći, seksualni moral te ulogu žena u Crkvi. Čista instrumentalizacija nečega (odnosno grijeha), čemu je točnu genezu dao papa u miru Benedikt XVI.

Međugorje već četiri puna desetljeća usred Europe svijetli kao svjetionik na uzburkanu moru i pokazuje pojedincima i Crkvi put do obnove. Vatikan je to donekle prepoznao, ali vjernički puk ima svoje „osjetilo vjere“ koje je neprevarljivo te nutarnjom snagom privlači bogotražitelje koji su se izgubili u suvremenim bespućima. I pojedinac nalazi upravo ovdje ponovno put do

NEMAM KADA BITI LOŠE

Jedan naš fratar, koji je teško bolestan u samostanu na Humcu, uvijek bi odgovarao na naš upit jednom lijepom dosjetkom. Kad ga god upitamo: „Fra Ljubo, kako si?“, uvijek bi odgovarao s blagim osmijehom: „Nemam kada biti loše.“ Neobičan odgovor. Ali istinit odgovor. Mnogi će reći kako to nije istina jer puno više razloga ima za jadikovanje, kukanje i loše raspoloženje nego za radost i dobro raspoloženje. Ipak, dobro raspoloženje i radost su stvar izbora, a ne samo osjećaja. Izabirem biti radostan usprkos svemu, jer čitam u Svetom pismu da je to moguće. („Uvijek se radujete! Molite se bez prestanka! Zahvaljujte...“ - 1Sol 5,16) Jedna uzrečica kaže: „Nema lošeg vremena, nego samo loše odjeće“. U svakom vremenu možemo naći neku korist i neko dobro za nas. Na nama je što ćemo izabrati: mrmljati i prigovarati ili se radovati.

FRA STANKO
MABIĆ

Naišao sam na jedan zanimljiv podatak koji govori: da bi se ispravila jedna negativna misao, potrebno je šest ili sedam pozitivnih. Mozak lakše memorira loše stvari. Kad pijemo antibiotike mjesec dana, treba nam godinu dana piti probiotike da se u našem tijelu izbriše štetnost antibiotika. Kad govorimo negativno o sebi, ljudima i događajima oko nas, možemo pritom biti uvjereni kako je to sve istina, ali nemojmo misliti pritom kako sve znamo o drugima i imamo pravo upirati u njih prstom poradi istine. Nikada ne ćemo do kraja saznati

koje se prave priče skrivaju iza svega onoga što se događa u ljudima, a nama se čine negativnim. Time samo odvlačimo pozornost s bitnoga i ne želimo pogledati u sebe.

„Što god pčela dotakne pretvara u med.“ Kad dotakne i onu gorku kadulju, pretvara je u slatki med. Možemo se uvijek žaliti na druge ljude i događaje oko nas i izigravati žrtvu, ali s tim ne ćemo ništa promijeniti. Možemo se žaliti na svoje radne kolege, na supružnika, djecu, susjeda... Ali oni se zato ne će promijeniti. Moj odnos prema njima mogu promijeniti samo ja. Valja se truditi poput one

pčele i iz svake situacije izvući najbolje, pronaći pozitivnu stranu. Uvijek imamo izbor bez obzira na težinu situacije. Nikada ne krivimo druge zbog našega lošeg izbora jer razlog je uvijek u nama.

Jedna od najgorih rečenica koju pacijent ne želi čuti jesu riječi liječnika koji kaže: „Vi bolujete od raka!“ Te riječi smrzavaju svaku čovjekovu misao. Premda je postignut velik napredak u liječenju raznih oblika raka, oporavak može biti dug i bolan, a mnogi i ne prežive operaciju.

Jedan mladić, imenom Daniel, izgubio je bitku s tom opakom bolešću.

Međutim, njegov je život pokazao da mu je čak i u tijelu koje mu je bilo razoreno rakom, duh ostao netaknut, pobjedonosan. Na njegovu su pogrebu pročitane ove njegove riječi:

„Moje tijelo umire od raka, a ja sve više spoznajem kako je taj rak doista posve ograničen... Ne može osakatiti ljubav; ne može uzdrmati nadu; ne može nagristi vjeru; ne može izjesti mir; ne može uništiti pouzdanje; ne može ubiti prijateljstvo; ne može izbrisati sjećanja; ne može oduzeti hrabrost; ne može okupirati dušu; ne može ukinuti vječni život; ne može ugasiti Duha Svetoga; ne može umanjiti snagu uskrsnuća.“ Daniel je bio pred izborom: kukati, jadikovati i plakati nad svojim mladim životom... On je izabrao vjeru u snagu uskrsnuća.

Ponekad nam se događaju stvari koje u danom trenutku mogu izgledati strašne, bolne i nepoštene, ali, razmišljajući, shvatimo da bez svladavanja takvih prepreka nikad ne bismo otkrili moć i snagu svoga srca. Isus me svednevice pita: *Jesi li spreman dati svoj život za mene?* Zove me i stavlja pred mene jasan izbor: ili ući kroz uska, jako uska evanđeoska vrata, ili sam sebi pomozi. Stojim pred izborom: Hoću li pustiti sve kako bih dobio sve? Između mene i Isusa ne smije postojati ništa. Zbog te odluke rijetki idu za Isusom.

Sveti Pavao je moć izbora jako dobro poznao. Izabrao je biti radostan pa i onda kad je bio u okovima rimskog zatvora. Tu radost je širio i na druge i dokazivao svojim životom da je to moguće: „Uvijek se radujete! Molite se bez prestanka! Zahvaljujte bez obzira na to što se događa jer je to volja Božja za vas, koji pripadate Kristu Isusu.“ (1Sol 5,16) Mogao je kukati i prigovarati Isusu zašto ga ne izbavi iz tamnice i okova i pritom pomagati i samosažalijevati se. To bi sve bila istina. Ali Pavao bira radost i u okovima. Bira biti s Isusom: Moje ruke jesu okovane, ali Božja riječ u meni nije okovana i ona je razlog moje trajne radosti.

Kad su Pavao i Sila bili bačeni u tamnicu, noge su im stavljeni u klade. Jako nezgodan položaj i osjećaj da će umrijeti okrutnom smrću. U tom trenutku mogli su birati: jadikovati, zapomagati, kukati, plakati nad sobom, prigovarati i mrmljati ili moliti i pjevati hvale Bogu. Oni su izabrali ovo drugo i dok su molili, a

uznici ih slušali, odjednom nastao potres, otvoriše se vrata i svima spadose okovi (usp. Dj 16, 25-26). Uvjeren sam da njihova radost ne bi bila manja da im okovi i nisi spali. Bezuvjetno povjerenje i pouzdanje u Gospodina izvor su naše radosti.

Zato Pavao stavlja pred nas izbor: „život u duhu“ ili „život u tijelu“. Dva suprotstavljena životna stava. Na nama je da izaberemo. Uvijek stojimo pred izborom.

Kad dođem u Međugorje, stojim također pred izborom. Imam sto razloga koji mi govore da se Gospa doista ukazuje ovdje i da je na poseban način prisutna. Ima toliko pozitivnih i dobrih stvari koje se događaju ovdje u Međugorju. Isto tako imam sto razloga koji mi govore protiv toga jer ima i manje dobrih stvari koje se ovdje događaju. Na meni je izbor. Sto ću izabrati? Hoću li se prikloniti negativnim pogledima ili pozitivnim? Hoću li i u negativnim događajima i ljudima vidjeti nešto dobro i izvući pozitivni zaključak ili ću u dobrim ljudima i pozitivnim stvarima uvijek nešto negativno vidjeti. Kaže psihologija da prvo što negativno primijetimo kod ljudi i to nam zasmeta, upravo se to kod nas samih nalazi. Zato svaki naš izbor puno više govori o nama samima nego što možemo i zamisliti. Puno više govorimo s onim što jesmo nego s onim što kažemo.

Isus me svednevice pita: *Jesi li spreman dati svoj život za mene? Zove me i stavlja pred mene jasan izbor: ili ući kroz uska, jako uska evanđeoska vrata, ili sam sebi pomozi. Stojim pred izborom: hoću li pustiti sve kako bih dobio sve? Između mene i Isusa ne smije postojati ništa. Zbog te odluke rijetki idu za Isusom.*

Ako nas netko povrijedi, izda nas ili nam slomi srce, izaberimo oprostiti mu jer nam je pomogao naučiti nešto o povjerenju i važnosti opreza prema onome kome otvaramo svoje srce.

Ugledajmo se u Mariju. Marija u Kani Galilejskoj prva primjećuje da svatovi nemaju više vina. Nalazi se pred izborom, hoće li ostati pasivna i jednostavno reći: „Baš me briga, to nije moja stvar niti moja briga“. Mogla je ogozarati mladoženju kako je samo tako neodgovaran pred svojim uzvanicima. Bila bi u pravu jer je sve to istina. Ali ona odlučuje izabrati pomoć u nevolji i traži načina kako to učiniti da nitko od gostiju ne primijeti. Ishod njezina izbora je taj što su na kraju svi jako radosni, a mladoženja pred svojom zaručnicom i pred svojim gostima javno pohvaljen. To je plod pravog izbora.

Kako je Isus Mariji odgovorio? Na prvi pogled izgleda grubo: „Ženo, što ja imam s tobom! Nije došao moj čas!“ Na te riječi Marija je stajala opet pred izborom. Mogla se na te riječi smesti, uzrujati i jako povrijediti. Ipak je to bila gruba riječ jednog sina prema majci. I to pred svima.

Marija mjesto povrijeđenosti bira povjerenje i pouzdanje u dobrotu Isusova srca i jednostavno kaže slugama: „Učinite sve što vam kaže on!“ Stajala je pred izborom i njezina odluka je dovela do prvog čuda u Isusovu životu.

Kad je Isus rekao slugama da naliju vodu u kamene posude (oko 600 litara vode), i oni su bili pred izborom: mogli su mrmljati i govoriti da je to uzalud, zašto se mučiti, pa nitko nije uspio pretvoriti vodu u vino. Mogli su ga prvo iskušati da pretvori jednu litru pa će tek onda donijeti 600 litara iz izvora koji nije bio tako blizu itd. Kad su nalili pune posude, Isus im kaže da zagrabe i odnesu ravnatelju stole iako je još uvijek u posudama bila voda. Kako zgrabiti vodu i odnijeti je ravnatelju!? Ravnatelj će sigurno reći: „Što će mi voda!“ i pred svima će ih osramotiti. Sluge stoje pred izborom. Hoće li poslušati Isusa i njegovu riječ ili svoju logiku i svoje životno iskustvo koje je u suprotnosti s Isusovom riječju? Sluge izabiru poslušati Isusa, unatoč tome što je njegova riječ suprotna njihovoj logici. Kad su zgrabili i učinili nešto što je suprotno našoj logici, ali se slaže s Isusovom riječju, događa se čudo.

Marija je mogla i pod križem kukati, prigovarati, proklinjati vojnike i židovske poglavare što Isusa razapinju. Mogla je vikati da je to nepravda i da je njezin sin posve nevin. Bila bi posve u pravu jer je to istina. Međutim, ona izabire drugi put. Njezino srce, usprkos patnji i žalosti, bilo je ispunjeno mirom. Ne čini ono što joj osjećaji govore nego čini ono što Isus čini. Ne proklinje nego moli. Moli i za one koji Isusa razapinju jer i njezin Sin za njih moli oprostjenje od Oca.

Na početku sam spominjao psihologiju i moć pozitivnih misli. Psihologija može pripomoći, ali me ne može osloboditi noći koja vlada u mojoj duši. Uzrečica „uvijek treba misliti pozitivno“ zvuči lijepo, korisno i privlačno, ali nema ni blizu snagu kao kršćanski stav: „Znam da je Bog uvijek prisutan u mom životu i da me nikada napustiti ne će.“ Tu prisutnost na poseban način osjećamo u Međugorju.

Kad god dođemo u Međugorje, stojimo pred izborom... i kad se vratimo iz Međugorja svojim kućama, također stojimo pred izborom... Izaberimo ono što je Marija izabrala i nikada pogriješiti ne ćemo. Usprkos svemu.

Razgovor s mons. Jean-Pierreom Cattenozom, nadbiskupom Avignona

„Ako živimo po Duhu, po Duhu se i ravnajmo!“ – biskupsko je geslo mons. Jean-Pierrea Cattenoz, nadbiskupa Avignona u Francuskoj, rođenog 1945., koje ga u tom jednom biblijskom citatu možda najdosljednije opisuje. Jer, u Međugorju je poznat po dojmljivoj propovijedi koju je održao na večernjoj misi za blagdan Velike Gospe, a u francuskim medijima najviše po optužbama za „nepoštivanje javnih vrijednosti poput tolerancije, poštivanja i nediskriminacije“ izazvanih jasnim i čvrstim stavovima koje zauzima u svrhu zaštite obitelji i nerođene djece. Svoj je redovnički put započeo među trapistima, da bi u nekoliko navrata boravio u Africi gdje je, između ostaloga, živio i u jednoj muslimanskoj regiji, te kao član reda Isusove Male Braće u siromašnoj četvrti, i sam teško radeći u jednom brodogradilištu. Bogat i trnovit put ovaj je nasljedovatelj Isusa iz Nazareta nastavio angažmanom u Institutu „Gospe od života“ da bi na koncu, 2002. bio imenovan nadbiskupom Avignona. Oprječna mišljenja o njegovu djelovanju bila su dodatna motivacija za ovaj razgovor nakon kojeg se može jednostavno reći: monsinjor je to koji zrači sve rjeđom osobinom ljudske dobrohotnosti i koji svoje goste za stolom u doslovnom smislu osobno poslužuje.

MEĐUGORJE JE MJESTO U KOJEM ISTINSKI OSJEĆAMO MARIJINU PRISUTNOST

Foto: Arhiv ICM

Monsinjore Cattenoz, čast mi je razgovarati s Vama ovdje u prostorijama nadbiskupije Avignon. Na blagdan Velike Gospe posjetili ste Međugorje, a svi koji su Vas slušali rekli su da ih je Vaša propovijed o važnosti Biblije u našim životima posebno dirnula, bez obzira na to što se ne radi o neobičajenoj temi o kojoj se govori. Recite mi, kako ste se uopće našli 15. kolovoza u Međugorju i kada ste odlučili doći u Međugorje?

U srpnju sam susreo Christine du Coudray, voditeljicu AED-a, organizacije Pomoć Crkvi u nevolji za Afriku. Poznajemo se godinama, budući da sam proveo 15 godina u Africi i vodio duhovne vježbe za svećenike u različitim biskupijama. Ona mi je rekla da je mons. Hoser zainteresiran da pozove biskupe iz cijeloga svijeta da dođu u Međugorje i pitala me bih li bio spreman poći tamo 15. kolovoza. Isprva sam se planirao vratiti iz Svete Zemlje 12. kolovoza i nisam mislio da ću moći odmah poći za Međugorje, ali na kraju sam, nakon molitve, rekao sam sebi: „Za Blaženu Djevicu moramo biti spremni na sve iskorake!“ Tako sam se odlučio zaputiti u Međugorje 14. kolovoza, a mons. Hoser me ljubavno dočekao. Provesti blagdan Velike Gospe u Međugorju za mene je predstavljalo veliku radost.

Kakav je bio Vaš dojam o Međugorju? Je li ovo bio Vaš prvi posjet?

Bio je to prvi put da sam se zatekao tamo. Prethodno nisam znao apsolutno ništa o Međugorju, osim da je tijekom vremena Rim od nas tražio da budemo oprezniji pri organizaciji hodočašća. Prijatelj sam s kardinalom Schönbornom i znam da ga je papa Benedikt XVI. osobno u više navrata slao da izvidi situaciju na licu mjesta. Susreo sam ga jednog dana kad sam i sâm čekao sastanak s papom Benediktom XVI., a on ga je izvještavao o onome što se događalo u Međugorju. Tada mi se pružila prilika da od njega nešto čujem o Međugorju. Moram vam priznati da me je u Međugorju najviše iznenadila činjenica koliko se sati provodi u molitvi u župnoj crkvi i koliko se osjeti prisutnost Blažene Djevice, prisutnost Marije koja prati sve one hodočasnike koji dolaze, prolaze, mole, koji se klanjaju kipu Blažene Djevice. Tamo se uistinu osjeća vrlo snažna marijanska prisutnost.

SABRINA ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Jeste li imali preduvjerenja o Međugorju? Kakva je bila Vaša predodžba Međugorja prije posjeta?

Ne, osim što u svojoj biskupiji imam župnika koji je u Međugorje dolazio nekoliko puta i koji je prije svega bio potresen sakramentom pomirenja. Pričao je koliko je bio začuđen kad bi sâm sebe ponekad začuo kako nešto izgovara pokajniku, a da prije toga nikada nije na to pomislio i odjednom bi osjetio da ga je Duh Sveti vodio kroz službu ispovijedi. U isto vrijeme, taj je svećenik u Međugorje poveo drugog svećenika iz druge biskupije, koji je trebao napustiti službu i koji je želio od svega u potpunosti odustati. On me je zamolio da dođe u biskupiju provesti izvjesno vrijeme prije napuštanja službe, ali hodočašće u Međugorje je bilo presudno za njega. Danas je pronašao svoju svećeničku ravnotežu i ispunjava poslanje bez ikakvih problema unutar biskupije, tako da se i u njegovu slučaju osjeti Marijino djelovanje. Upravo je Djevica duboko dotakla njegovo svećeničko srce i u cijelosti ga obnovila, njega i njegovu službu.

Imate li priliku čuti kako vjernici iz Vaše biskupije govore o Međugorju? Jeste li čuli još ovakvih svjedočenja?

Da! Primjerice, upoznao sam svećenika i mladu ženu koji razmišljaju o osnivanju zaklade. Ona sa svojom obitelji godinama organizira putovanja u Međugorje povodom Festivala mladih i redovna je hodočasnica. Godinama me je pitala kada ću poći s njima. Osobno sam ostajao rezerviran čekajući odobrenje iz Rima, a kad je papa Franjo ukinuo zabranu biskupima da organiziraju hodočašća, rekao sam sebi da ću, ukaže li se prilika, čim prije otići u Međugorje.

Možete li mi reći kako ste se osjećali prije dolaska? Jeste li imali nekih posebnih očekivanja?

Ne, jer sve dok ne poznajem neko mjesto, suzdržavam se od komentara. Čak sam čuo da mi jedan kardinal govori kako je „Djevica bila vrlo pričljiva u Međugorju“. Pita sam se što to znači. Čekao sam priliku da bolje upoznam Međugorje. Sretan sam što sam ga posjetio, što sam otkrio mjesto u kojem istinski osjećamo Marijinu prisutnost koja prati sve hodočasnike i koja im zaista daruje da prožive trenutke milosti. Biskup Hoser mi je ponovio: „Međugorje je danas ispovjedaonica svijeta“. Uistinu se moramo nadati da ova obnova sakramenta pomirenja, koju je Marija željela u Međugorju, osvjetli cijelu Crkvu. Za Crkvu je to danas od ključne važnosti.

Jeste li imali priliku ispovijedati?

Ne, iz prostog razloga što nisam imao značku da mogu ispovijedati. Dobio sam je uoči samog odlaska. Kako sam povezan s jednim karmelićanskim institutom kojem sam pripadao prije nego što sam postao biskup, za mene je molitva ključna u mom životu. Tijekom ta dva dana u Međugorju radost mi je predstavljala molitva u župnoj crkvi i zajedništvo sa svime što je duboko ukorijenjeno u tome marijanskom mjestu.

Na koja ste mjesta imali priliku otići u Međugorju?

Čim sam stigao, otišao sam u crkvu i obišao mjesto. Naravno, objedovao sam zajedno s franjevcima i biskupom Hoserom. Nakon toga, 15. i 16. kolovoza uspio sam otići na Brdo ukazanja i izgovoriti kronicu dok se

NISAM ŽELIO OTIĆI IZ MEĐUGORJA A DA NISAM VIDIO TO MJESTO O KOJEM SAM TOLIKO SLUŠAO I SVE TE LJUDE KOJI KROČE STOPAMA VIDIOCA NA BRDU UKAZANJA. REKAO SAM SI DA TO SEBI NE MOGU DOPUSTITI. ISTOVREMENO, BILA JE TO SVOJEVRSNA SAKRAMENTALNA ŽRTVA KOJU MI JE, S OBIZIROM NA MOJU DOB, BILO POMALO TEŠKO IZVESTI, ALI ŽELIO SAM I SA ŽELJOM USPIO. BIO SAM U DRUŠTVU SESTARA IZ ZAJEDNICE BLAŽENSTAVA S KOJIMA SAM PROVEO TO POSLIJEPodne. DOŽIVIO SAM DIVAN TRENUTAK MILOSTI NA BRDU UKAZANJA.

penjem. Bilo je to jednostavno otkri- vanje mjesta, u molitvi. Moj boravak je stvarno lijepo protekao. Propovi- jedao sam navečer 15. kolovoza i 16. kolovoza u podne na frankofonskoj misi, a osim toga bio sam poput običnog hodočasnika koji je posjetio mjesto i ide naprosto moliti u crkvu.

Zašto ste se poželjeli uspeti na Brdo ukazanja?

Iz sasvim jednostavnih razloga. Nisam želio otići iz Međugorja, a da nisam vidio to mjesto o kojem sam toliko slušao i sve te ljude koji kroče stopama vidioca na Brdu ukazanja. Rekao sam si da to sebi ne mogu dopustiti. Istovremeno, bila je to svojevrsna sakramentalna žrtva koju mi je, s obzirom na moju dob, bilo pomalo teško izvesti, ali želio sam i sa željom uspio. Bio sam u društvu sestara iz zajednice Blaženstava s kojima sam proveo to poslijepodne. Doživio sam divan trenutak milosti na Brdu ukazanja.

Osobno mi je zanimljivo da ste se vratili iz Svete zemlje 12. kolo- voza, a ja sam 11. došla u Svetu Zemlju, tako da smo se doslovno mimoišli u zraku. Bilo mi je žao što sam propustila susret s Vama, posebice kad sam čula one koji su Vas slušali u Međugorju i koji su o Vama govorili sve najbolje, budući da ste bili pozvani propo- vijedati na velikoj večernjoj misi na blagdan Velike Gospe, važnome

Čekao priliku da bolje upoznam Međugorje. Sretan sam što sam ga posjetio, što sam otkrio mjesto u kojem istinski osjećamo Marijinu prisutnost koja prati sve hodočasnike i koja im zaista daruje da prožive trenutke milosti.

u cijelom kršćanstvu, ali posebno među Hrvatima, rekla bih. Recite nam nešto o toj propovijedi. Jeste li unaprijed pripremali? Kako ste se osjećali ispred desetaka tisuća hodočasnika, uključujući one koji su Vas slušali putem radija, Interneta i TV-a?

Kad pripremam homiliju, promišljam o tekstu o kojem moram govoriti, molim i nakon toga puštam da me Duh Sveti vodi kroz ono što mi želi pokazati. Tog se dana radilo o odlomku o susretu Marije i Elizabete. To je pre- krasan tekst koji dobro poznajem, nad kojim godinama meditiram i jednostavno prepuštam Duhu Svetom da me vodi. Dakle, istina je da više od 50 godina svakodnevno obnavljam Riječ Božju i da, promišljajući o njoj, mogu uo- čiti kako nam Duh Sveti otkriva mnoge stvari koje su u središtu te Riječi. Zapanjen sam kad vidim kako nas Duh Sveti vodi prema sve dubljem razumijevanju Riječi. Volio bih da svi kršteni zaista mogu svaki dan, barem 15-20 minuta, sjesti podno učiteljevih nogu i poslušati njegovu Riječ. U Markovu evanđelju rečeno je da je onima koji sjede u krugu oko Isusa dana tajna Kraljevstva. Ja duboko vjerujem da nas, ako razmatramo Riječ, ako je prima- mo, ako dopuštamo da se utjelovi u našim u životima, Krist preobražava u sebi i živimo tajnu Božića. Riječ je postala tijelom, utjelovljuje se u nama i živimo u ritmu Duha Svetoga s Kristom i u Kristu. To je sama srž Riječi Božje, njezina važnost. Mislim da smo u Katoličkoj Crkvi pomalo zaboravili mjesto Riječi Božje. Danas je pronalazi-

mo u svojoj njezinoj dubini. Nakon II. vatikanskog sabora zavlada je vidljiva glad za Riječju Božjom, a potom smo s vremenom osjetili da smo opet zaboravili Riječ, dok bi nas ta Riječ trebala trajno nastanjivati. Osobno je promišljam i postupno spoznajem napamet i to je ono što je predivno. Stoga je jasno zašto u tekstu od 15. kolovoza shvaćam da je najavljena Pedesetnica. Mnogo je stvari na koje prije ne bih pomislio i koje mi je Duh Sveti stavio u srce kako bih ih izgo- vorio u propovijedi 15. kolovoza.

Spomenuli ste mi kako ste početkom srpnja boravili na konferen- ciji na temu starog aramejskog kao osnovnog jezika pisanja evanđelja. Dirljivo mi je što ste pokušali prodrijeti u dubinu Riječi i u doslovnom smislu, kako biste otišli do izvora onih riječi preko kojih je prenesena!

Dojmio me se rad g. Pierrea Perriera, laika koji godinama s timom obrađuje tu temu, a zapravo je znanstvenik koji radi u zrakoplovnoj industriji. Fasciniran je sastavljanjem evanđelja usmenim putem, aramej- skim jezikom, čak i prije grčkog ili latinskog, a njegovo djelo sada otkriva postojanje usmenog aramej- skog evanđelja iz 28. – 30. godine, odnosno mnogo ranije nego što se običava reći da je evanđelje obliko- vano, otprilike uoči ili nedugo nakon rušenja Hrama. Ovakvi nam radovi ukazuju na to da su apostoli susreli Isusa na putu u Galileju nakon njego- va uskrsnuća. Isus im je to obznanio. Oni hodočaste u sjećanja na ono što su proživjeli s Isusom, na učenja koja im je Isus predao i odmah nakon toga vraćaju se u Jeruzalem. Ovo veliko hodočašće sjećanja kroz uspon iz Galileje u Jeruzalem već je tu i oblikuje sjećanje na sve ono što je Isus rekao i podučavao.

Postoji mjesto koje će Djevica Marija imati u ovom usmenom stva- ranju evanđelja. Konkretno, evan- đelje je postojalo od oko 30. godine i tamo puno bolje vidimo Marijino mjesto u pisanju evanđelja. Navest ću jedan mali primjer: u Ivanovu evanđelju u podnožju Križa vidimo Majku Isusovu i učenika kojeg je Isus ljubio, i nakon što Isus kaže svojoj majci: „Evo ti sina“, zabilježeno je da ju je od tog časa ljubljeno učenik uzeo k sebi. Začudo, u aramejskom evanđelju imamo drugu verziju, jer

nam evanđelje govori da je „od tog časa ona uzela ljubljenog sina k sebi“! Dakle, imamo komplementarno bogatstvo sa čitavom tom istočnom tradicijom koju upravo ponovno otkrivamo i mislim da se nalazimo na prekretnici cijelog promišljanja o pisanju evan- đelja te da ćemo pronaći veliko blago Istoka koje će obogatiti sve evanđeoske izvore u godinama koje dolaze.

Jeste li imali prilike pročitati poruke Djevice Marije koje daje u Međugorju, jer ponekad govori i o nekim od tih tre- nutaka?

Nisam ih sve pročitao, ali godinama sam na svoje računalo primao poruke koje su pristizale i čitao ih s radošću. Mogu reći da u svim porukama nema ništa protivno vjeri Crkve i protivno onome što Crkva traži. Radujem se što ću pročitati o svemu što se zbiva u Međugorju.

Imam dojam da niste običan 'biskupski upravitelj' nego više 'misionarski biskup'. Kako doživljavate današnje poslanje?

Za mene je najvažnije navijestiti Isusa Krista, a posebice naučiti ljude da žive u Kristu, kako bismo imali kršćane koji prakticiraju vjeru, odlaze na misu i čitaju Bibliju. No, biti kršten znači živjeti u Kristu, naučiti živjeti u Kristu. Možemo uočiti kako će sveti Pavao stvoriti gomilu riječi kako bi nam obznanio naš poziv na bivstvo- vanje u Kristu, kako će iznaći riječi o Preobraženju kako bi nam govorio o našem vlastitom Preobraženju u Kristu! Vjerujem da tu postoji bogatstvo koje se danas u potpunosti zanemaruje i želim pomoći kršćanicima da ponovno otkriju važnost tog Preobraženja u Kristu budući da se postavlja pitanje gdje ćemo biti u vječnosti. Na početku Poslanice Efežanima, sveti Pavao nam jasno govori: „On nas je izabrao u sebi prije utemeljenja svijeta da budemo sveti i bespriječni pod pogledom njegovim, u ljubavi. On nas je predodredio biti za njega sinovi usvojeni po Isusu Kristu... u svom Ljubljenoome“. I upravo me taj „u svom Ljubljenoome“ zanima. Ako moram provesti svoju vječnost u samom srcu Presvetog Trojstva, to će biti u Ljubljenoome Sinu. Dakle, upravo sada moram naučiti živjeti u Sinu. To znači, moram naučiti primati od Oca iz trenutka u trenutak i to zauvijek. Ali da bi to postigao, čovjek se mora lišiti sebe i naučiti primati sebe od Oca. No, velik je poduhvat odvojiti se od svega onoga što je od nas samih kako bismo se prihvatili kao djeca koja uče živjeti u bliskosti sa svojim ocem i majkom!

Početkom kolovoza imali smo zadovoljstvo ugostiti u Među- gorju biskupa Toulona, mons. Dominiquea Reya, koji je do- šao na Festival mladih. Potom, ni 10 dana kasnije, imali smo zadovoljstvo ugostiti Vas. Imam dojam da se nešto događa s biskupima s juga Francuske koji, čini se, na poziv odgovaraju više nego ostali!

Mislim da će i drugi biskupi doći u Međugorje. Vjerujem da je i Dominique Rey došao u Međugorje s puno radosti kao i ja, i nadam se da će i druga braća biskupi posjetiti Međugorje! Štoviše, osobno ću pokušati sljedeće godine organizirati hodočašće. Već postoje hodočasnici koje uopće ne poznajem, a koji su mi poslali e-poštu nakon što su me slušali zamolivši me da im, ako organi- ziram nešto sljedeće godine, to javim jer bi se i oni željeli prijaviti.

Monsinjore, kad sljedeći put budete na nekom sastanku ili skupu biskupske konferencije Francuske, hoćete li reći nešto o onome što ste doživjeli u Međugorju?

Istina je da za stolom svakako imam priliku razgovarati s drugi- ma i sigurno bih govorio o radosti koju sam doživio odlaskom u Međugorje. Nadam se da će to potaknuti nekoga na zamisao da organizira hodočašće u narednim godinama.

Priredila i prevela: Davorka Jurčević Čerkez

MEDUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

SVJEDOČANSTVO: P. Livio Graziano

MEĐUGORJE JE MJESTO UNUTARNJEG OZDRAVLJENJA

Svi oni koji žive s Međugorjem, bilo tjelesno bilo u duhu, kad kalendarski započne mjesec studeni, spontano se počnu prisjećati fra Slavka Barbarića koji se, upravo u ovom mjesecu posvećenom molitvi za preminule, i sam preselio 24. studenog 2000. na svoje vječno počivalište. Prisjećanje na njega, na njegov lik i njegovo djelo otvaraju uvijek neku novu poruku i inspiraciju, jer su i njegova polja interesa i djelovanja bila vrlo široka. Oni koji su ga poznavali znaju kako je posebnu ljubav imao za osobe s psihičkim poteškoćama. Kao ispovjednik, duhovnik i psihoterapeut otkrio je izbliza ovaj svijet napaćenih duša koje nerijetko ne nalaze razumijevanja kod svojih obitelji i okoline, a od društva i liječnika najčešće dobivaju samo suhu medikamentoznu terapiju koja ih učini još većim ovisnicima o tabletama i umrtvljenim živim kosturima. Rijetka su mjesta i pojedinci koji ovim ljudima daju prostora za njihovo psihičko, ali još više i duhovno ozdravljenje od kojeg na kraju sve proizlazi. Ako ne baš ozdravljenje, onda unutarnja snaga da se s vjerom nosi vlastiti križ psihičke bolesti.

PAULA TOMIĆ

SVOJIM DJELOVANJEM NA PODRUČJU UNUTARNJEG OZDRAVLJENJA, FRA SLAVKO JE NADAHNUO BROJNE SVEĆENIKE I OSOBE. Jedan od njih je i P. Livio Graziano, 53 godine, iz Italije, koji je početkom listopada ovdje u Međugorju boravio na hodočašću sa svojom zajednicom „Učenici iz Emmausa“ („Discepoli di Emmaus“). Zajednicu je osnovao 2003. godine budući da je i sam bolovao od nekih psihičkih poteškoća i poremećaja u prehrani od kojih se izliječio. Odlučio je stoga pomoći i drugim ljudima da pronađu izlazak. Karizma zajednice je zato pomoć i podrška potrebitim osobama: osobama koje pate od anksioznosti, depresije, anoreksije, bulimije i pretilosti – bolestima ovog stoljeća. P. Livio je započeo raditi s njima u savjetovalištim kroz koja su prošle mnogobrojne osobe kojima je pomogao i pomaže na dvostruki način: medicinski pristup liječenju bolesti, ali i kristološki pristup u otvaranju Božjoj ljubavi i ljudskim odnosima i sakramentima. Na poseban način obraća pozornost na slušanje svojih pacijenata. Slušanje puno pomaže da ove osobe izađu iz sebe i ponovno pronađu svoje dostojanstvo.

Danas ova zajednica djeluje i umrežena je gotovo u cijeloj Italiji od Sicilije, Napulja, Rima i drugih gradova (19 zajednica samo u pokrajini Campaniji), dok je glavno središte u Avvelinu. Svaka je zajednica prilično samostalna, jer svaka najbolje poznaje situacije i probleme na prostoru na kojem se nalazi. S obzirom na potrebe terena razvijaju svoje mikro projekte, a povezani su i u makro projekte cijele zajednice.

Članovi zajednice su brojni, susreću se jedanput mjesečno u slavljenju svete mise, imaju susrete odgovornih, a P. Livio ih redovno obilazi. Svi članovi slijede pastoralni put svojih župa i pomažu svojim župnicima u župnim aktivnostima. Važno je slušanje Riječi, formacija u katekizmu i nauči Crkve i sakramentalni život.

Odnedavno imaju i dvije udomiteljske obitelji za maloljetnike s problemima u prehrani i jednu udomiteljsku kuću u Napulju u kojoj u suradnji sa sudom za maloljetnike iz Napulja udomljuju djecu s poteškoćama u

ponašanju. P. Livio djeluje kao kape-lan časnim sestrama Presvetog srca i upravitelj udomiteljske kuće. P. Livija smo zamolili za kratki razgovor.

Kako ste odlučili pokrenuti ovaj projekt koji je sada postao i udruga (ONLUS), službeno priznata u cijeloj Italiji?

Sve je ovo proizašlo iz mog svećeničkog poziva koji sam osjetio kao već odrastao čovjek, sa 27 godina. Radio sam kao učitelj u školi, a zatim sam na putu posvećenog poziva postao odgovoran za ured za katekizam u našoj Biskupiji. Pratio sam sve profesore vjeronauka u Biskupiji. To mi je davalo jednu vrstu mira, ali sam primijetio kako je Crkva bila previše usmjerena na svoj unutarnji život, a teže se otvarala i pomagala drugima – posebno ovim osobama koje su imale poremećaj u prehrani i kojima je potrebna pomoć za duže vrijeme.

Crkva i društvo najčešće se odlučuju za jednokratne pomoći: siromašan si, dođeš u Caritas, daju ti paket s hranom i skinuli su te s vrata. A u ovakvim situacijama bolesti, takvo što ne djeluje – jer ovi ljudi trebaju pomoć na duge staze. Ova spoznaja pomogla mi je otvoriti se pomaganju na jednoj drugoj dimenziji.

Od 2000. do 2008. radio sam s više od 10 000 osoba kojima sam pomogao bez ikakve naknade. Pa onda kad sam 2008. odlučio otvoriti kuću za prihvatanje maloljetnika, sve ove osobe su se vratile i svaka je pomogla na neki način, bilo radom bilo ekonomski – tako da sam uspio ostvariti ove projekte.

Svjedočite da Vam je uzor bio fra Slavko Barbarić.

Naučio sam puno od pokojnog fra Slavka i smatram se njegovim duhovnim učenikom, iako ga nisam osobno poznao. Pročitao sam sve njegove knjige i mogu reći da me inspirira njegova ŠKOLA LJUBAVI koju je postavio kroz Gospine poruke ovdje u Međugorju. Ova duhovna škola koja nije samo 5 kamenova, koji su svejedno temeljni nosači međugorske duhovnosti, nego ona sposobnost, ono okruženje u kojem osoba koja dođe ovdje doživi unutarnje ozdravljenje.

Ako se u Lourdesu događa ozdravljenje tijela, u Fatimi ozdravljenje ljudske povijesti, u Međugorju su najznačajnija unutarnja ozdravljenja

U Međugorje dolazimo već 20 godina. Na početku smo organizirali 4 hodočašća godišnje, i tako je bilo 15 godina, a zadnjih godina organiziramo po jedno ili dva hodočašća, što ovisi od zahtjeva ljudi. Netko se ponovno vrati, netko ne, ali nitko tko je bio ne zaboravlja Međugorje. I svi kad god imaju priliku, uvijek se vraćaju ovdje i uvijek se promijenjeni vraćaju kući.

– čiji je plod duboki unutarnji mir za svakoga od nas. Taj mir nam pomaže da se suočimo sa životom, pod tim ne mislim samo na prepreke, poteškoće, nego osjetiti Boga unutar sebe i onda se s Bogom nositi sa svime. A to je onda potpuno drugačije jer doživljavamo Božju veličinu u sebi. Nismo sami. I ta spoznaja nam onda udjeljuje mir.

Tko su sudionici ovog hodočašća?

Sudionici hodočašća su osobe s kognitivnim i psihičkim poteškoćama, te neki odgovorni ljudi iz Zajednice. Ovakvo hodočašće običavamo organizirati jedan puta godišnje. Uvijek sam sretan što mogu pratiti ova hodočašća jer se u ovim trenucima događa praznjenje od puno negativnih stvari i ispunjavanje s puno pozitivnih. Uistinu svako hodočašće čini toliko puno dobra. U Međugorje dolazimo već 20 godina. Na početku smo organizirali 4 hodočašća godišnje, i tako je bilo 15 godina, a zadnjih godina organiziramo po jedno ili dva hodočašća, što ovisi od zahtjeva ljudi. Netko se ponovno vrati, netko ne, ali nitko tko je bio ne zaboravlja Međugorje. I svi kad god imaju priliku, uvijek se vraćaju ovdje i uvijek se promijenjeni vraćaju kući.

Naučio sam puno od pokojnog fra Slavka i smatram se njegovim duhovnim učenikom, iako ga nisam osobno poznao. Pročitao sam sve njegove knjige i mogu reći da me inspirira njegova ŠKOLA LJUBAVI koju je postavio kroz Gospine poruke ovdje u Međugorju. Ova duhovna škola koja nije samo 5 kamenova, koji su svejedno temeljni nosači međugorske duhovnosti, nego ona sposobnost, ono okruženje u kojem osoba koja dođe ovdje doživi unutarnje ozdravljenje.

Seminar posta i molitve

BOŽJI SVJEDOCI

Gospa želi da postanemo apostolima ljubavi. U svojoj nam poruci od 25. ožujka 1998. govori: „Ljubeći, dječice, prepoznat će se da ste moji.“

TEREZA GAŽIOVA

SEMINAR POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE NAS OTVARA ZA LJUBAV I POMAŽE NAM POSTATI MILOSRDNIMA, OSJETLJIVIMA ZA POTREBE DRUGIH. U srcima sudionika se rađa želja postati poniznim i krotkim kako bi uvijek mogli prihvaćati druge onakvima kakvi jesu. Za vrijeme tih par dana o kruhu u šutnji Evanđelje snažno progovara u dušama te ih nadahnjuje za neprestano činjenje dobrih djela prema drugima.

O tome svjedoče i hodočasnici iz Latvije, Litve, Bjelorusije i Rusije, sudionici seminara posta i molitve i šutnje koji se održao u Međugorju od 20. do 25. listopada 2019. Seminar je vodio fra Marinko Šakota, a na kraju je grupu ohrabrio i nadbiskup Henryk Hoser, apostolski vizitator za župu Međugorje.

Svjedočanstva sudionika

ANNA, RUSIJA

Naša 16-eročlana skupina pravoslavnih iz Moskve je došla na seminar s namjerom moliti za obraćenje Rusije. Cjelokupno hodočašće, molitve, post i naporno putovanje smo zajednički prikazali na tu nakanu.

Osobno mi je uvijek bilo teško i bolno moliti za svoj narod razmišljajući o svim teškim grijesima koje je Rusija počinila i za koje se još nije pokajala. Kad kažem u inozemstvu da dolazim iz Rusije, osjećam da mi Rusi nismo voljeni. Ovdje mi je fra Marinko dao vrlo mudar i jednostavan odgovor na moje pitanje kako moliti za svoju zemlju – kako prvo ja moram zavoljeti svoju naciju, moliti za dar ljubavi prema svom narodu, da bih onda mogla prihvatiti svu njenu povijest – ne samo trenutke uspjeha već i trenutke pada.

Mislim da sam na seminaru naučila moliti drugačije – s ljubavlju i suosjećanjem za sve one koji još nisu upoznali Božju ljubav.

NATALIJA, RUSIJA

Prije 30 godina, baš na današnji dan 25. listopada 1989., primila sam sakrament krštenja u jednoj polurazorenoj pravoslavnoj crkvi. Tada nisam mogla ni zamisliti da ću tri desetljeća kasnije moliti u katoličkoj crkvi u Međugorju zajedno s katolicima. Osjećam se vrlo dobro jer ovdje s drugima o svemu mogu razgovarati s lakoćom i radošću. I mi „postsovjetska djeca“ došli smo svojoj Majci u Međugorje, a Ona nas je dočekala puna ljubavi. Njezina ljubav nas ujedinjuje. Jako sam radosna zbog puno zajedničke

molitve. Međureligijski „dijalog“ se gradio u tišini dok smo sjedili za stolom i lomili kruh. Ja sam u svom srcu tada ponavljala kratku molitvu: „Isus je kruh“. I spoznala sam koliko je važno zaroniti u sadašnjost, a ne uvijek biti u budućnosti ili u prošlosti. Počela sam shvaćati prisutnost, osmijeh, lice. Hvala Gospodinu što nam je dao ovo sveto mjesto gdje nas Djevica Marija vodi k Isusu, moje srce se ovdje ponovno rodilo. Spoznala sam i mnoga mračna mjesta svoje duše koja još nisam predala Isusu i Njegovoj ljubavi. Za vrijeme klanjanja posebno sam osjetila da je Bog ljubav, da me ljubi te tako i ja želim ljubiti druge.

ALICE, LATVIJA

Post je sredstvo koje nam je dao Gospodin da pročistimo svoju prošlost, sadašnjost i budućnost. Marija nas šutnjom vrlo nježno i delikatno vodi do Božje ljubavi koja ozdravlja.

Prije godinu dana odlučila sam hodočastiti u Međugorje kako bih se bosonoga popela na Križevac i Podbrdo na nakanu spasenja duše moga supruga koji je počinio samoubojstvo.

Bila je to za mene velika žrtva jer sam vrlo osjetljiva te čak ni po ravnom ne mogu hodati bez obuće. Zbog toga sam odlučila ići u muškim čarapama. I ljubav je pobijedila strah. Koračala sam s mužem, osjetila sam da hodam u njegovo ime, s Marijom. Osjećala sam veliku radost, ljubav i nadu da ta moja mala žrtva može spasiti njegovu dušu. Na kraju sam u svom srcu osjetila i oprost prema svom suprugu koji je izabrao smrt. Također, budući da je moj brat oženjen već nekoliko godina, a još nema djece, molila sam i za dar života. Nastavit ću tako i dalje jer se ne želim zaustaviti u borbi za vječni život i za dar života za svoje najmilije.

ARITAS, LITVA

Drago mi je što sam bio ovdje s tolikim prekrasnim, duboko duhovnim osobama iz nekoliko zemalja bivšeg Sovjetskog Saveza, što sam putovao u autobusu zajedno sa svima njima. Pola svog života proveo sam u Sovjetskom Savezu gdje smo stalno slušali kako smo svi prijatelji i braća, a bili smo svjedoci ateizma, ubijanja svećenika, progona kršćana. Već sam u to vrijeme kao mladić osjećao u dubini srca da nije moguće graditi prijateljstvo naroda ubijanjem... I evo, tijekom ovih dana ta mi se istina potvrdila u riječima Svetoga pisma: „Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni.“ (1 Kor 12,13) Svi smo jedno samo u Isusu Kristu, u Bogu. Samo u Bogu može postojati istinsko pobratimstvo i prijateljstvo naroda.

MARIJA, RUSIJA

Cijelo vrijeme mi je u Međugorju u srcu odzvanjala poznata molitva Aleksandra Menja: „Volim te Gospodine, volim te iznad svega na svijetu, jer Ti si istinska radost, dušo moja, zbog Tebe volim bližnjega svoga kao samoga sebe.“

Nebo iznad Međugorja je otvoreno, tu uvijek dobivam odgovore na svako pitanje. Mnogo sam razmišljala o molitvi srcem te shvatila da je to i post. Puno sam naučila iz Gospinih poruka.

SVETLANA, BJELORUSIJA

Na seminaru sam puno naučila. Tijekom molitve krunice otkrila sam da sam jako vezana na svoga sina i da to nije u redu. Nakon toga sam spoznala još jedan svoj problem – da ne znam slušati druge. Govorim previše, prebrzo i bez razmišljanja i tako ne dajem vremena riječima da se prvo rode u mom srcu.

Sjetila sam se kako sam se jednom porječkala sa suprugom i kada me je on nešto pitao, ja ga uopće nisam čula jer sam neprestano govorila, pa se svađa još više rasplamsala. Da sam slušala što on govori te mu odgovorila na njegovo prvo pitanje, sve bi se najvjerojatnije smirilo. U molitvi sam shvatila da ako ne znam slušati čovjeka, ne mogu čuti ni Boga.

Na kraju mogu reći i to kako sam ovdje došla s velikim strahom a odlazim s velikim mirom.

ALICE, Latvija

ANNA, Rusija

ARITAS, Litva

NATALIJA, Rusija

SVETLANA, Bjelorusija

NADBISKUP HENRYK HOSER Krizu vjere počinje napuštanjem molitve

Jako smo sretni što i hodočasnici iz zemalja bivšeg Sovjetskog saveza dolaze u Međugorje, jer oni koji dolaze u Međugorje iz inozemstva imaju važnu zadaću – biti Božji svjedoci, apostoli, misionari u svojim zemljama.

Vi ste ovdje u Međugorju postali svjedoci, prije svega brojnih milosti koje ste tu primili, pa ste samim tim primili i misiju: u svojim obiteljima i na svojim poslovima uvijek – ne samo riječima, već i svojim postupcima i djelima svjedočiti Isusa Krista. U tome će vam uvijek pomoći Blažena Djevica Marija.

To nije lako jer je u svim vašim zemljama koje su bile pod sovjetskom vlašću postojalo doba od 70 godina brutalne i vrlo krvave ateizacije. Jednom sam gledao film o tome kako su se u doba nakon oktobarske revolucije 1917. nemilosrdno rušile pravoslavne crkve, kako su se njihove kupole i križevi s njihova vrha stropoštali na zemlju. Većina crkava je tada u potpunosti nestala s lica zemlje. Usljedilo je uhićivanje, a zatim i ubijanje gotovo svih pravoslavnih i katoličkih svećenika. Zbog toga i onodobna ukazanja Majke Božje u Fatimi 1917. s upozorenjem o potrebi obraćenja Rusije.

U vašim je zemljama nekoliko generacija odgojeno bez religije i sada svim ljudima u njima treba pomoći da otkriju da Bog postoji i da uspostave s njim svoj osobni odnos kroz molitvu. Jer tko ne moli, ne vjeruje, samo razmišljanje o Bogu nije vjera. Vjera je razgovor, dijalog s Bogom. O tome se puno može naučiti iz Evanđelja.

Istočna Crkva ima velike liturgijske tradicije. U pravoslavnim i grkokatoličkim crkvama liturgija se pjeva, crkve su prepune prelijepih ikona, svugdje je svjetlo. Nasuprot tomu, protestantske crkve na zapadu su poput grobova, prazne i tužne. Najveći protestantski blagdan je Veliki petak, odnosno Kristova smrt, a za pravoslavne i grkokatolike to je Kristovo uskrsnuće. Tamo je tuga, a tu je radost i iz te tradicije treba učiti.

Apostolat laika je jako važan. Vjera se u vašim zemljama u doba komunizma prenosila u tajnosti – djeca su se tajno krstila, stariji su potajnice učili mlade molitvi jer nije bilo ni svećenika, ni redovnika, ni redovnica. Stoga i ja vama danas želim obilan ribolov, da u svojim zemljama pokrpate čim više mreža da biste ih opet bacili u more. Želim vam i da se opet vratite u Međugorje i pošaljete uz to još i puno mladih na Mladifest, kako bi i oni doživjeli danonoćnu radost zajedništva u molitvi s tisućama drugih svojih vršnjaka te i sami postali Božji svjedoci.

Tamburaška rapsodija sa 100 tamburaša

Baš kako su tijekom Gospina mjeseca listopada brojni hodočasnici svakodnevno dolazili iz Hrvatske, tako su i tamburaši pristigli iz brojnih gradova na zatvaranje „Didakovih dana“ u hrvatskom domu Herceg Stjepan Kosača u Mostaru.

Tamburaši su stigli iz Karlovca, Virovitice, Novske, Požege, Kutjeva, Belog Manastira, Đakova, Belišća, Mostara, Šurmanaca... U punoj velikoj dvorani, u nedjelju 27. listopada održan je svečani koncert pod nazivom „Tamburaška rapsodija u Hercegovini“.

Uz Međunarodni orkestar u sastavu od 100 tamburaša, pod ravnanjem dirigenta Alana Bjelinskog i prof. Davora Markote, nastupili su solisti Monija Jarak Mikulić – mezzosopran, Karlo Miličević – bariton, Darija Ramljak, VA Laetitia, ŽVS.KUD-a „Didak“ Gradnići, Brigita Šilić – orgulje, Gabrijela Iličić – čembalo. Organizator događaja bilo je Hrvatsko društvo tamburaških pedagoga, a domaćini HKUD „Didak“ Gradnići.

„Brže, više, jače“, moto je sportaša, a maestro Bjelinski ga je uzeo i za glazbenike. To je ono što od njih na probama i nastupima traži ovaj energični dirigent, ali je tome još dodao i 'glasnije'. Tu svoju veliku energiju lako je prenio i na glazbenike, a oni na prepunu Kosaču kojom su se razlili zvuci tamburica i drugih instrumenata koji su činili ovaj orkestar, solisti, KUD-ovi, klape... svojim su pjevanjem oduševili publiku koja je i zapjevala s njima, a nije štedjela ni svoje dlanove da ih oduševljeno nagradi za njihove izvedbe.

Dan prije je na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju, također u sklopu „Didakovih dana“, na misi sviralo i pjevalo 100 tamburaša zajedno s mladima iz međugorske župe, pod vodstvom prof. Davora Markote.

Listopad – Gospin mjesec u Međugorju

Mjesec listopad posvećen je Majci Božjoj od Svete Krunice. Svake godine, pa tako i ove, hodočastiti u Međugorje i moliti kronicu bilo na Podbrdu, bilo prije večernje svete mise za mnogobrojne vjernike postaje nešto što se ne može preskočiti u njihovom vjerničkom hodu.

„Ne zaboravimo zahvaliti Gospi na dobročinstvima koja smo dobili. Najbolje ćemo to učiniti redovitim sudjelovanjem na večernjem molitvenom programu, obiteljskom molitvom krunice i molitvom na Podbrdu i Križevcu. Dragi župljani, zahvalimo dobrome Gospodinu na svemu što nam je po zagovoru Kraljice Mira udijelio“, pozvali su iz župnog ureda, a uz župljane i vjernici sa svih strana svijeta su se odazvali ovom pozivu.

Početak listopada, ali i cijeli mjesec obilježile su brojne skupine hodočasnika iz: Slovačke, Španjolske, Ukrajine, Vijetnama, Belgije, Mađarske, Francuske, Kine, Indije, Brazila, Hondurasa, Latvije, Trinida-da i Tobaga, Izraela, Poljske, Italije, Irske, Engleske, Kanade, SAD-a, Australije, Njemačke, Austrije, Portugala, Rumunjske, Švicarske, Koreje, Češke, Tajvana, Martinika, Gvatemale...

Osobito je veliki broj hodočasnika svakog vikenda bio iz Republike Hrvatske, pa se za vikend moglo vidjeti i po stotinjak autobusa s registarskim oznakama hrvatskih gradova, od onih s dunavskih obala na drugom kraju Lijepje Naše.

Don Tom Uzhanalil o knjizi „Čudom živ: 557 dana u rukama isilovaca“ govorio u Međugorju

U Međugorju je boravio don Tom Uzhanalil, svećenik koji je proveo 557 dana u zatočeništvu ISIL-a.

On je od 15. do 22. listopada boravio u BiH i Hrvatskoj. Posjetio je Međugorje, gdje je sudjelovao u večernjem molitvenom programu. U dvorani Ivana Pavla II. svoje svjedočanstvo iznio pred međugorskim hodočasticima. Svjedočanstvo koje je proživio u zatočeništvu objavio je u knjizi Čudom živ: 557 dana u rukama isilovaca. koju je na hrvatskom jeziku objavila Salesiana.

Don Tom Uzhanalil dolazi iz sela na jugoistoku Indije. Vrijednost života i vjere spoznao je u deveteročlanoj obitelji. Salezijancem je odlučio postati u drugom razredu srednje škole. Svoj „da“ Gospodinu rekao je prije 29 godina. Njegovo svećeničko geslo je „Služiti Gospodinu, da bismo služili drugima“. Velika želja bila mu je postati misionarom u Jemenu, biti ondje župnik i duhovnik sestrama Misionarkama ljubavi koje su ondje djelovale. Živeći život u želji za postizanjem radosti i svetosti, don Tom Uzhanalil doživio je veliku milost od Gospodina. Početkom ožujka 2016. godine, kada je život izgubilo šesnaestero ljudi, don Tom jedini je preživio napad pripadnika ISIL-a na hospicij sestara Misionarki ljubavi u Jemenu.

Njegova jednostavnost i skromnost života očituje se u njegovu svjedočanstvu koje je radosno podijelio u Zagrebu, Žepču, Splitu i Međugorju.

Don Tom je u Međugorju govorio o napadu na hospicij i svom boravku u zatočeništvu, svjedočio je o čudima, istaknuo važnost molitve i oprostjenja za duhovni život, za unutarnji mir...

„Na kraju sam shvatio da je Bog u zatočeništvu meni pokazao da je moje poslanje svjedočiti kako je Bog živ, kako je On među nama, svjedočiti kako je Bog živ i odgovara na naše molitve, kako je sve što se meni događalo rezultat Boga koji je živ i koji je prisutan... Moje poslanje je da sada to svjedočim. Jedan od razloga moga dolaska ovdje je reći – Bog je živ, Bog je među nama, Bog nas ne ostavlja... Svatko od nas treba pronaći svoje osobno poslanje, poručio je u Međugorju don Tom Uzhanalil.

U Međugorju održani dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje

U listopadu se tradicionalno u mnogim mjestima održava manifestacija „Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje“. U četvrtak 24. listopada, na temeljima stare župne crkve u Međugorju, Osnovna škola Bijakovići održala je ovu manifestaciju od 11 do 13 sati, na kojoj su učenici sa svojim učiteljima i nastavnicima izložili ono što su napravili zajedno sa svojim obiteljima i ono na čemu svaki dan zahvaljuju Gospodinu što im je podario.

Druženje je započelo molitvom djece i roditelja, koju je predvodio fra Zvonimir Pavičić, a nastavljeno je igrom, pjesmom i plesom, te kušanjem hrane. Manifestaciju je posjetio i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser, koji je na ovaj susret došao s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom.

Međugorje pomaže da vjera postane življa i djelotvornija

U Međugorju je od srijede 9. listopada pa do ponedjeljka 14. listopada 2019. boravila grupa hodočasnika bugarske nacionalnosti koja živi u Rumunjskoj. Uz Bugare u Temišvarskoj biskupiji suživi još drugih 6 nacionalnosti: Hrvati, Srbi, Slovaci, Mađari, Česi i Rumunji. Više o njihovoj povijesti i hodočašću rekao nam je njihov duhovni pratilac vlč. Mirciov Sebastian, iz župe Vinga, biskupije Temišvar:

„Otrpilike 5 000 Bugara živi u okolici Temišvara u Rumunjskoj već gotovo tri stoljeća, odnosno od kada su se pred navalom Turaka sklonili u područje tadašnje Austro-Ugarske države.

Na ovom hodočašću učestvuju mještani četiriju župa na području Temišvarske biskupije. U Međugorje sam prvi put došao 2009. godine i od tada dolazim barem jedanput godišnje, a ove godine ovdje sam već treći put. Bio sam u svibnju, za Mladifest i sad opet u listopadu.

U Međugorju osjećam lijepo i riječima ne mogu opisati ono što osjećam u srcu. Svako hodočašće u ovo sveto mjesto obogaćuje moj svećenički život, posebno molitvu. Inače organiziram hodočašća u Lurd i Fatimu, ali se hodočasnici ovdje osjećaju nekako posebno. Iako su hodočasnici već ljudi od vjere ipak im Međugorje pomaže da njihova vjera postane življa i djelotvornija.“

Statistike za listopad 2019.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 193 000
Broj svećenika koncelebrana: 4 858 (156 dnevno)

Gospine poruke su za nas vrlo važne

Polovicom listopada u Međugorju je, s grupom hodočasnika indijske biskupije Irinjalakuda Kerala, boravio p. Sebastian Panjikaran. Studirao je u Rimu gdje je i doktorirao, a zatim se vratio u rodnu Indiju i od tada već 25 godina predaje teologiju na Glavnom sjemeništu (fakultetu) u Kerali. Također je i župnik na jednoj župi.

„13. listopada 2019. papa Franjo je proglasio 5 novih svetaca u Katoličkoj Crkvi, među kojima i časnu sestru Mariam Thresa Mankiidian, utemeljiteljicu Reda Svete Obitelji iz moje župe Thissura u Kerali. Organizirali smo ovo hodočašće u Rim kako bi nazočili njezinom proglašenju svetom. Obišli smo Asiz, Padovu, Veneciju. Uz Lurd i Fatimu neizostavna etapa ovog hodočašća svakako je i Međugorje. U Međugorju smo ostali samo 2 dana, i ovdje nam se jako sviđa. Osjeća se mir koji omogućava ulazak u molitvu. Doista je jedno lijepo duhovno iskustvo biti ovdje. Moja župa je vrlo živa. Brojimo 700 obitelji ukupno, a svaki dan otprilike je 500 vjernika na svetoj misi – kaže P. Sebastian. Gospine poruke su za nas vrlo važne, ali najvažnija nam je molitva srcem. I mi se trudimo to živjeti u obiteljima svaki dan“ – rekao je P. Sebastian.

Susret zajednice „Vjera i svjetlo“

U subotu 26. listopada 2019. međugorska zajednica Vjera i svjetlo imala je svoje prvo okupljanje u novoj pedagoškoj godini. Susret se održao u Majčinu selu s početkom u 16 sati. U 17 sati raspjevanu i poticajnu svetu misu vodio je fra Zvonko Benković, duhovnik zajednice, a nakon toga uslijedilo je druženje uz zakusku. Bio je to još jedan doista radostan susret u kojem su se svi prisutni ponovno osjetili članovima iste evanđeoske obitelji.

Duhovna obnova molitvene zajednice „Kruničari“ u Međugorju

Od četvrtka 24. listopada pa do nedjelje 27. listopada 2019. obiteljska molitvena zajednica „KRUNIČARI“ imala je svoju tradicionalnu jesensku duhovnu obnovu u Međugorju na kojoj oko dvjestotinjak sudionika, odnosno oko četrdesetak obitelji s brojnog djetom. Program je bio jednostavan i prilagođen ritmu obitelji s djecom. Posebnost ovih susreta su tzv. „slobodna vremena“ jer se tada događaju spontana druženja, razgovori, ohrabrivanja, ispovijedanja, razmjena iskustava – koja obogaćuju kako osobni život supružnika, tako i njihov zajednički hod u majčinstvu i očinstvu. Veselje je vidjeti kako nekađašnja djeca ili volonteri sada postaju „nove obitelji“ i novi roditelji, tako

Hodočasnici iz Jakarte u Međugorju Ovdje se osjećamo blagoslovljeni

Međugorje je ovih zadnjih listopada dana prepuno hodočasnika iz cijeloga svijeta. Gospin mjesec i lijepo vrijeme doprinijeli su tome da su međugorska molitvena mjesta posjećenija nego ikada.

U subotu ujutro na postajama krunice na Podbrdu susreli smo i grupu hodočasnika iz Jakarte, Indonezija. Oni su članovi karizmatske zajednice Shekinah iz Biskupije Jakarta, Indonezija, koju vodi biskup mgr. Ignatius Suharyo kojeg je upravo pri-

da se svaki put ovi obiteljski susreti pomlađuju i proširuju.

Inače, molitvena zajednica „Kruničari“ nastala je okupljanjem nekoliko obitelji iz Međugorja, koje su pod duhovnim vodstvom don Joze Mužića iz Splita prije petnaestak godina započele prva svoja molitveno-obiteljska okupljanja. Cilj zajednice je ohrabriti obitelji da svakodnevno mole obiteljsku krunicu, da se više obitelji okupi u molitvenu zajednicu pa se jednom tjedno ili više puta mjesečno okupljaju na zajedničkoj molitvi krunice, a dva puta godišnje su velike duhovne obnove na kojima se sve ove obitelji nalaze zajedno pod vodstvom don Joze Mužića, profesora na KBF u Splitu.

je par tjedana papa Franjo imenovao kardinalom. „Svi smo ovdje prvi put. Jednostavno smo morali doći jer se o Međugorju svugdje i stalno priča. Ovdje svi osjećaju jedan veliki mir i iznenađeni su molitvenim ozračjem. U našoj mnogobrojnoj zemlji nas katolika je svega 2% pa nam je stoga neobično vidjeti kako je ovdje sva kultura prožeta katoličkom vjerom. Osjećamo se blagoslovljeni što smo ovdje jer je blagoslov biti blizu naše nebeske Majke!“ – rekao je voditelj ove grupe, gospodin Purnomo Budihardjo.

Od Boga za mir ljudi

Na Podbrdu,
na izvoru,
napajao si dušu
za nove korake

Na Križevcu,
podno križa,
dok je umirala noć
u tebi je svitalo

U klanjanju
uranjao si srcem
u dubine
Ljubavi

Posteći,
sazrijevaao si
u sjeme -
sjeme
za život ljudi

Odustajao nisi
ni onda kad je
slomljeni život
gubio nadu

Vrijeme teče,
a ti sve veći -
sve više rasteš
u nama

Fra Slavko,
nadahnjuj nas,
da živimo kao ti -
od Boga
za mir ljudi

U povodu 19. obljetnice smrti fra Slavka Barbarića

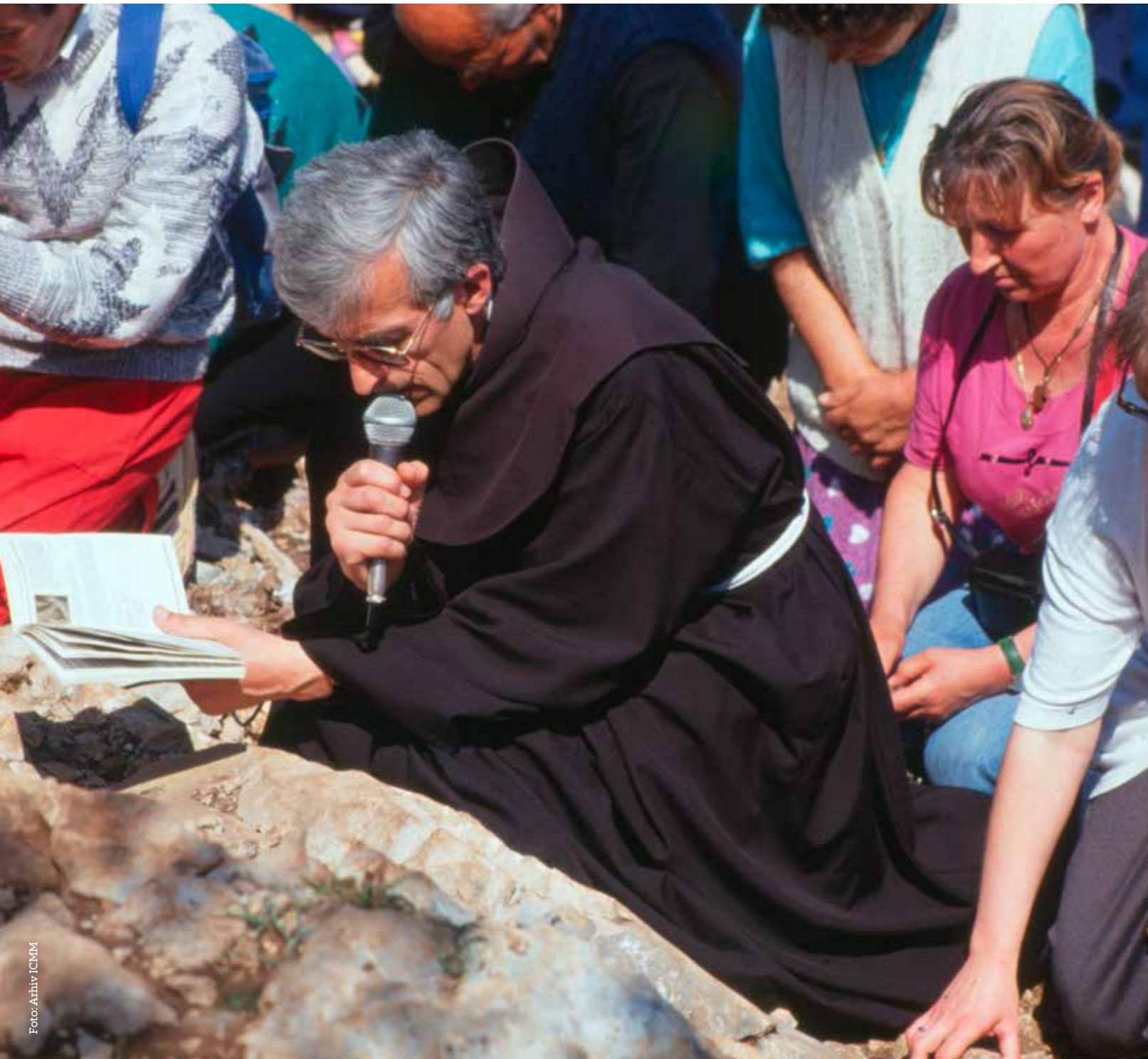
Dana 24. listopada obilježiti ćemo 19. obljetnicu smrti jednog od najistaknutijih apostola Kraljice Mira, fra Slavka Barbarića. Sav svoj život utkao je u Međugorje, u Međugorju je pokopan, ovdje ostaje zauvijek nazočan.

Gospu je ljubio djetinjom ljubavlju. Pratio je ukazanja u Međugorju od samih početaka. Znao je utjeloviti duhovnost Gospinih

poruka kroz molitvu i djela. Obišao je cijeli svijet šireći Gospinu poruku mira i pomirenja. Krasile su ga izvanredne odlike: poznavanje jezika, lakoća komuniciranja s ljudima, naobrazba, jednostavnost, briga i skrb za čovjeka u potrebi, nepresušna energija, marljivost, a iznad svega pobožnost, poniznost i ljubav.

Srž njegova života bila je duše dovoditi

Bogu po Mariji, Kraljici Mira, molitvom i postom. U svojim svakidašnjim molitvama na Brdu ukazanja i Križevcu, nebrojenim klanjanjima Presvetom oltarskom sakramentu i Kristovu križu, razmišljanjima o Božjoj riječi i Gospinim porukama, stjecao je božansku mudrost za svoje neumorno svećeničko, duhovno, karitativno, rodoljubno, čovjekoljubno i bogoljubno djelovanje.

UZMITE POST I PONESITE GA DOMA!

DARKO PAVIČIĆ

Govoreći modernim rječnikom, fra Slavko Barbarić svrstava se u jednog od najvažnijih „duhovnih dizajnera“ Međugorja. Zahvaljujući njemu, na veliki način, Međugorje danas izgleda upravo onakvim kakvim ga doživljavamo. Na prvome mjestu tu je zacijelo najvidljiviji Festival mladih, kojega je entuzijastički pokrenuo upravo fra Slavko Barbarić s grupicom mladih, a narastao je u 30 godina do brojke od 70-ak tisuća posjetitelja praktički iz cijeloga svijeta. Tu je i klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu i križu nakon svete mise, na čemu je upravo fra Slavko uporno insistirao i što se do današnjeg dana održalo kao sastavni dio međugorske pobožnosti, koja se svakom hodočasniku duboko urezuje u doživljaj Međugorja i često dira njegovu dušu do njezinih najdubljih nutrina.

Međutim, kao što svaki dizajner ne čini ništa poradi samoga sebe ili da nešto samo sebi bude svrhom, tako je i fra Slavkov „duhovni dizajn“ trebao imati apsolutnu praktičnu primjenjivost u svakodnevici. Dakle, nešto što nije povezano samo dok hodočasnik boravi u Međugorju, već nešto što će on ponijeti sa sobom u svoj svakodnevni život i njegovu rutinu. A opet, istodobno, biti povezan s Međugorjem.

Prema svjedočanstvu međugorskih vidjelaca, Gospa je pozvala na mir, molitvu, obraćenje, čvrstu vjeru, čitanje Svetog pisma i - post.

„Od početka ukazanja do 14. kolovoza 1984. postilo se jedan dan u tjednu. Na uočnicu Velike Gospe 1984., vidjelac Ivan došao je u župni ured i rekao da mu se Gospa ukazala kad se počeo spremati za crkvu, i da je sve pozvala da u ovo vrijeme mole sva tri dijela krunice i da poste dva dana, i to srijedom i petkom. Od tada do danas, ovaj poziv ostao je nepromijenjen“, piše fra Slavko Barbarić u „Postite srcem“.

Post je, dakle, ono što svaki hodočasnik može iz Međugorja uzeti sa sobom i ponijeti kući. Post i molitva.

I Podbrdo i Križevac, i sveta misa i klanjanje, i ispovijed u međugorskim ispovjedaonicama ostat će u Međugorju, tj. može se ponijeti sa sobom u srcu i duši, no post je upravo tako dizajniran da ga se može, „zapakirana“ u srijedu i petak, odnijeti sa sobom doma i uvesti u svakodnevicu kao redovitu praksu. Čak i netko tko nikad nije zakoračio u Međugorje, posteći srijedom i petkom postaje sudionikom Gospina plana za suvremenog čovjeka, kojemu je upravo praksa posta, odricanja i askeze, gotovo posve strana i nepojmljiva.

Fra Slavko veli kako je sam, kao i mnogi, bio iznenađen pozivom na post uopće, a pogotovo pozivom na dva dana posta tjedno.

„Mnogima je to izgledalo previše, nestvarno, nemoguće. Međutim i površini pogled u povijest posta pokazuje da su već Židovi postili dva dana: ponedjeljkom i četvrtkom. Farizej koji u svojoj molitvi u hramu zahvaljuje Bogu što moli i posti i misli na siromahe odlazi neopravdan kući (Lk 18,9-12). Isus nije odbacio vrijednost posta niti je zabranio postiti dvaput, nego je zabranio osuditi druge“, objašnjava je fra Slavko Barbarić uvođenje posta srijedom i petkom tjedno.

Taj će se post vrlo brzo nakon toga prozvati „međugorskim postom“. Fra Slavko objašnjava to činjenicom da Marija, kako Kraljica proroka (a svi su proroci pozivali na obraćenje, post i molitvu kao uvjete za mir), nema niti boljih niti drugačijih sredstava osim onih kojima su proroci pozivali na mir, a to su - obraćenje, molitva, post i čvrsta vjera. Točnije, kako veli fra Slavko, pozivajući na dvodnevni post, Marija ostaje u tradiciji svoga izraelskog naroda i podsjeća nas na dugostoljetnu tradiciju Istočne i Zapadne Crkve.

Budući da je post upao svojevrstnu krizu i da je sveden na najmanju moguću mjeru u suvremeno doba, na Čistu srijedu i Veliki petak, „me-

đugorski post“ u duhovno-dizajnerskoj radionici fra Slavka Barbarića, zapravo, ne otkriva ništa novo u kršćanskoj tradiciji, nego vraća na izvore i ponovno prihvaćanje onoga što je činila Blažena Djevica i sam Isus.

Kao što se svaki dizajner, uza svoju inspiraciju i predanost, napaja na izvorima svoga nadahnuća, fra Slavko Barbarić podsjeća na više Gospinih poruka povezanih s postom, a jedna među njima - ona od 4. rujna 1986. - posebno je važna:

„Draga djeco, i danas vas pozivam na molitvu i post. Znaite, draga djeco, da uz vašu pomoć mogu učiniti sve i prisiliti sotonu da ne navodi na zlo i da se udalji od ovoga mjesta. Sotona vreba, draga djeco, svakog pojedinca. Napose želi u svakodnevnom stvarima unositi pometnju u svakom od vas. Zato, draga djeco, pozivam vas da vaš dan bude samo molitva i predanje Bogu. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!“

Tumačeći ovu poruku, fra Slavko kaže kako su post i molitva najbolja sredstva u borbi protiv sotonine te da se samo molitvom i postom može „prisiliti sotonu da odustane od svojih zlokovnih planova i udaljiti ga od vjernika uopće i od ovoga mjesta“. Kao što je, uostalom, sam Isus rekao učenicima da postoji vrsta zlih duhova koji se mogu otjerati samo postom i molitvom (Mk 9,29).

„Međugorski post“ srijedom i petkom, na kojemu je i sam fra Slavko Barbarić gradio svoju čvrstoću i postojanost i kojega je, kao jedan od „duhovnih dizajnera“ Međugorja, promovirao u svijetu jedan je od darova iz njegove baštine, kojega čovjek doslovce vlastitim rukama može uzeti iz Međugorja i odnijeti u svoj svakodnevni život. I u ritmu srijede i petka, svakoga tjedna, iz svoga doma biti povezan s međugorskom porukom mira.

UMIO JE SPAJATI

U župnoj kući u Međugorju 22. studenoga 2016. subrat fra Josip Marija Katalinić ispričao mi je kako je na pitanje jedne žene tko je bio fra Slavko Barbarić, odgovorio. „Rekao sam joj u jednoj rečenici: Fra Slavko je volio Boga i čovjeka i sva stvorenja i to troje je umio spojiti. To je za mene fra Slavko!“

FRA MARINKO
ŠAKOTA

SVIDJELA MI SE TA FRA JOSIPOVA MISAO JER JE SAŽELA BIT FRA SLAVKOVE OSOBNOSTI. Nakon što smo još neko vrijeme ostali u razgovoru, fra Josip je dodao: „Mi obično volimo ili jedno ili drugo ili treće, a fra Slavko je jednostavno – sve volio!“

Taj susret s fra Josipom potakao me da istražim fra Slavkove tekstove kako bih došao do izvora njegova umijeća spajanja ljubavi prema Bogu, čovjeku i drugim stvorenjima. U ovom članku ograničio sam se na njegov pristup prema Bogu Stvoritelju, iz kojeg onda proizlaze odnosi prema ljudima i drugim stvorenjima.

U fra Slavkovu načinu razmišljanja i djelovanja sva tri odnosa su isprepletana, sva se međusobno prožimaju: Ako ljubimo Boga, u nama to budi ljubav prema čovjeku i prema svim drugim stvorenjima. Isto tako, ako ljubimo čovjeka ili druga stvorenja, to nas potiče na ljubav prema Bogu.

Prema fra Slavku čovjek i sva druga stvorenja plod su Božje ljubavi, a čovjekova ljubav prema Bogu, ljudima i drugim stvorenjima odgovor je na Božje stvaranje. „Cijelo je stvaranje i svako stvaranje stoga izraz Božje ljubavi, koja se tako bogato očituje i priopćuje. Kruna stvorenja, čovjek, predstavlja najuzvišeniji izraz Božje ljubavi. I stoga je on najljubljenije Božje stvorenje. Stvorenja svjedoče o Božjoj ljubavi svojim postojanjem, a čovjek svoje postojanje treba prihvatiti slobodnom voljom i s ljubavlju, da bi postao odgovor na Božju ljubav.“

No čovjek, u slobodi koju mu je Bog darovao, može ne samo ne ljubiti Boga Stvoritelja nego Ga i ne prepoznati, pa čak i nijekati. „U psihologiji ateizma zna se da je čovjek koji je odvojen od prirode, koji ne doživljava svu ljepotu proljeća, ljeta, jeseni i zime, snagu sunca i pljuska, oluje i groma, ljepote cvijeta i ploda,

bistrinu izvora i snagu bujice, bliže bezboštvu i skloniji vjerovati da je sve nastalo samo od sebe i da sve zavisi od čovjeka. Teško je i zamisliti koliko je takav čovjek daleko od onoga praiskonskoga divljenja Bogu Stvoritelju.“

Ako čovjek ne prepozna Boga Stvoritelja, to uzrokuje sljepoću i zlo postupanje prema stvorenjima. „Nismo, naime, otkrili Boga Stvoritelja, koji je Svevišnji i Sveti, pa nam se lako iz usta otkine psovka i kletva. Jasno je također zašto se dovodi u pitanje poštovanje i čuvanje nerođenog života, i zašto se događa tako lako uništavanje rođenog života. Udaljili smo se od Boga Stvoritelja, koji je Svevišnji i Sveti.“

Ukoliko čovjek ne otkrije Boga Stvoritelja, neminovno mora otkriti neko zemaljsko božanstvo. No, to ostavlja duboke posljedice za čovjeka i njegove odnose. „Gdje se gubi ova vjera u jednoga Boga, Stvoritelja neba

Nasuprot Božjem planu da čovjek na Božju ljubav odgovori slobodnom voljom, darovanu slobodu čovjek može shvatiti na krivi način. „Kolika se samo mudrost Božja pokazuje u stvaranju čovjeka i njegova cijeloga bića, pa je uistinu čudno kako čovjek može zanijekati Boga i sebi pripisati ono što mu nikako ne pripada i prisvajati ono što mu je stavljeno na raspolaganje.“ A upravo je današnji čovjek „u velikoj opasnosti da sebi umisli kako on stvara zakone, a ne da ih zapravo pronalazi i otkriva“.

Kršćani ne zastupaju panteističko shvaćanje svijeta, prema kojemu je sve stvoreno Bog, tj. ne zamjenjuju Boga i stvorenja, ali ipak u svim stvorenjima prepoznaju i čitaju tragove Božjeg stvaranja, jer sva stvorenja govore o Bogu. „Kršćani nisu panteisti – ljudi koji bi vjerovali da je sve Bog. Ali su zato oni koji u svakome susreću Boga te ljubeći Boga, ljube ljude oko sebe. I ljubeći ljude oko sebe, na putu su prema blizom Bogu.“

Nakon što otkrije i upozna Stvoritelja, čovjek ne može ostati isti, mijenja se njegovo gledanje i ponašanje prema ljudima i stvorenjima. „Odlučiti se za Boga Stvoritelja znači poštivati tuđi život i sva stvorenja, te surađivati s njime u stvaranju i dopustiti mu da on bude gospodar, a ne čovjek zaveden ohološću i sebičnošću.“

Ljubav prema Bogu Stvoritelju otvara nam oči za smisao i vrijednost vlastita života. „Odluka za Boga Stvoritelja u sebi sadrži razlog da svatko od nas s ljubavlju prihvati svoj život i s Bogom surađuje razvijajući svoje darove i izvršujući Božji plan! Nitko nema pravo svoj život proglašavati bezvrijednim ili besmislenim, jer time okrivljuje Boga Stvoritelja.“

Smisao svih molitvenih načina je otkrivanje i upoznavanje Boga Stvoritelja. „Marija nas poziva da otkrijemo Boga Stvoritelja i da mu damo prvo mjesto u svojem životu. Stoga pozivi na molitvu, post, ispovijed, misu, čitanje Sv. pisma imaju s jedne strane smisao u tome da se uspostavi pravilan odnos s Bogom, a s druge strane da čovjek u tom pravilnom odnosu raste i razvija se te tako dosegne konačni cilj za koji je stvoren.“

Boga Stvoritelja možemo upoznati preko Njegove pisane riječi (u Svetom pismu) i preko Njegove riječi upisane u stvorenjima. „Tko ne zna čitati

prvu Božju riječ u stvorenjima i u stvaranju, on će jedva moći čitati i pisanu riječ Božju.“

Jedno od važnih mjesta za otvaranje očiju za Boga Stvoritelja je euharistija. Uzajamno djeluje prepoznavanje Boga Stvoritelja u euharistiji i u stvorenjima. „Tko prepozna Isusa u euharistiji, prepoznat će u svemu Boga Stvoritelja, a tko prepozna u stvorenjima Boga Stvoritelja, bit će mu lako prepoznati ga i u euharistiji.“

Pravi odnos prema Bogu Stvoritelju nastaje zahvaljivanjem. „Prva riječ pred Bogom Stvoriteljem, tako nas uči Marija, treba biti: Hvala. Zahvaljujući, otkrit ćemo da je on Svevišnji i sve ono što nam on daje.“ Zahvaljivanje Bogu Stvoritelju bistri čovjeku pogled za pravilno promatranje i dobre odnose prema ljudima i svakom stvorenju. „U priznavanju, zahvaljivanju dobrome Bogu koji nas ljubi nalazi se snaga i razlog naše ljubavi prema ljudima i stvorenjima. Marija nas u jednoj poruci poziva da iznad svega ljubimo Boga stvoritelja života, da ljubimo Boga u svakome čovjeku, kako sam Bog ljubi nas. Dakle, naš odgovor treba biti ljubav i poštovanje prema svakome i svemu pa i onda kad nam naš ljudski razum i naša logika donose ‘uvjerljive’ razloge da to drugi ne zaslužuju. Temelj naše ljubavi nije dobrotu ljudska, nego ljudsko postojanje, a ono nam govori o Božjoj ljubavi, jer mi postojimo i sve postoji zato što Bog ljubi.“

Upoznamo li Boga Stvoritelja, bilo preko stvorenja bilo kroz molitvu, euharistiju ili neke druge oblike duhovnosti, utjecat će to na promjenu našega života. „Uvjet da otkrijemo njegovu (Božju) dobrotu i ljubav krije se u molitvi. Ako se ne odlučimo za molitvu, za zahvaljivanje, za otkrivanje Boga Stvoritelja i Svevišnjega, ostat ćemo samo na riječima vjernici i nikada ne ćemo naći dovoljno razloga da mijenjamo svoj život.“

Naučimo li ljubiti Boga Stvoritelja, otkrit ćemo Njegovu ljubav i naučiti ljubiti sva stvorenja. „Ako netko ne ljubi Boga Stvoritelja, kako onda može ljubiti i štiti život kao Njegov dar?... Ljubeći Boga Stvoritelja, i ljubav prema svemu što je On stvorio, postat će stvarnost i mi ćemo Ga moći spoznati i ljubiti... Najveća sreća za čovjeka bila bi tako ljubiti kao što ljubi Bog. To bi već sada bilo nebo na Zemlji.“

Danas, kad smo svojom neumjerenošću, grubošću i bahatošću narušili red i sklad u prirodi, povratak prema izvornoj Božjoj volji i uspostavi pravih odnosa je u postu i molitvi. „Postom i molitvom bi se lakše čuvao okoliš, bilo bi manje smeća te bismo bili u stanju nadvladati opću svjetsku opasnost da sva prirodna bogatstva trošimo tako užurbano kao da smo zadnja generacija na svijetu.“

Poseban uzor i poticaj na post zbog očuvanja prirode je sv. Franjo. „Franjin odnos prema prirodi posebno nadahnjuje u današnje vrijeme kad smo svjedoci koliko je ona ugrožena, i kad se ekološki pokreti za zaštitu prirode sve više organiziraju da spase čovjekov okoliš, a time i samog čovjeka. A kad god se zauzimamo za stvorenja, iskazujemo ljubav i poštovanje prema Stvoritelju.“

Iz dosadašnjeg zaključujemo s fra Slavkom da se smisao kršćanskog života, rasta u svetosti, sastoji „u tome da čovjek ima snage iz svoga odnosa s Bogom, svojim Stvoriteljem, stvarati odnose s ljudima. Kad se ima snage tako djelovati, onda se čovjek ne će nikada zaplesti u međuljudskim odnosima, nego će ih uvijek rasvijetljavati i rješavati snagom ljubavi kojom ga Bog ljubi.“

Foto: Arhiv ICMM

i zemlje, tamo se množi i umnaža praznovjerje svake vrste, koje čovjeka zarobljava i uništava. Nije čudno što se u srcima ljudi umnaža strah, duh uništavanja i gubljenja dubokog poštovanja prema ljudima i svemu stvorenome. To su strahotne posljedice nevjere i praznovjerja.“

Foto: Arhiv ICMM

Svestranost talenata

FRA SERDO
ČAVAR

TEŠKO JE GOVORITI O VELIKANIMA. Katkada je lakše šutnjom iskazati poštovanje nad njihovim djelom i životom. Njihova pojava zadivljuje i teško ih je opisati u nekoliko misli. Ipak, velikani obvezuju da o njima govorimo. Jer inače bi pali u zaborav što bi bilo nedopustivo.

Fra Slavko je zasigurno bio velikan. Velikan duha. Rođen je 1946. u Dragičini, župa Čerin. Školuje se najprije u Čerinu, potom u Dubrovniku. Filozofsko-teološki studiji pohađa u Visokome, Sarajevu i Schwazu,

Austrija. Nakon godina pastoralnoga djelovanja odlazi na posljediplomski studij u Freiburg gdje je 1982. postigao doktorat iz područja religiozne pedagogije i titulu psihoterapeuta. Slijedi povratak u Hercegovinu gdje djeluje u Mostaru, Blagaju, na Humcu te Međugorju, u kojemu ostavlja neizbrisiv trag. Tu ga zatiče i smrt, na brdu Križevcu nakon molitve križnoga puta, 24. studenoga 2000.

Što ga je učinilo velikanom vjere i svjedokom mnogima? Njegovi su dani započinjali na obroncima

međugorskih brda. Putove na koje je usmjeravao druge sam je prolazio. Ono što je govorio i pisao (izdao desetak knjiga, u preko 20 milijuna primjeraka diljem svijeta) proizlazilo je iz njegova dubokoga vjerničkog iskustva. Kažu kako su ga ljudi po čitav dan povlačili za rukav u svojim potrebama i problemima. Upravo zato fra Slavko jutarnje trenutke štiti od ometanja i u njima crpi snagu. U molitvi ga Bog jača za mnoštvo susreta s drugima. Njegovu prisutnost i savjet tražili su mnogi – ovisnici,

hodočasnici, djeca, ostavljeni, svećenici, mladi. Tu se očituje proročka crta njegova lika, jer u prilikama besmisla i traženja nudi izlaz. Za brojne skupine ljudi on u Međugorju osmišljava sadržaje, jer se ne zaustavlja samo na riječima utjehe već pruža priliku za konkretnu obnovu života. Tako gradi i osniva zajednicu Milosrdnoga Oca – utočišta za ovisnike; potiče stvaranje Majčina sela – novi dom za djecu koja su izgubila svoje roditelje; osmišljava Festival mladih – okupljalište mladih cijeloga svijeta u molitvi i pjesmi. Danas Mladifest u ljetnima danima okuplja desetke tisuća mladih iz čitavoga svijeta pa mnogi više ne mogu zamisliti svoje ljeto bez Međugorja.

Nadalje, fra Slavko programira i vodi svećenički tjedan, na kojem se okupljaju pastiri te imaju priliku za razmjenu iskustava i molitvu. Znajući kako je obitelj temeljni kamen društva, fra Slavko planira i seminar za bračne drugove. Ujedno prakticira i vodi seminare posta i šutnje, kao jedan novi oblik duhovnih

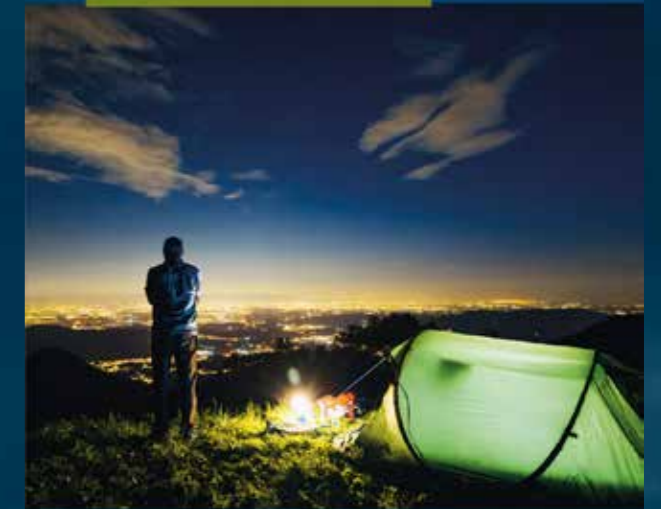

Foto: Arhiv ICMM

vježbi. Mnogi su prošli ove programe i svjedoče kako im je život zadobio novu snagu. Nije naš velikan zaboravio niti na darovite studente pa osniva Fond „Prijatelji talenata“ gdje traži načina kako ih financijski potpomoci. Očite su svestrane sposobnosti ovoga fratra iz kojih izvire navedena ostvarenja. Fra Slavko je svaki slobodni trenutak koristio za osobnu izgradnju. On život shvaća kao neponovljivi dar u koji vrijedi ulagati da bi se potom moglo darivati druge. Upadna je darovitost ovoga fratra, ali još je zapaženija njegova marljivost. Neumoran je u studiju i radu. Intelektualne spoznaje trajno kuša u svakodnevnoj praksi. Govori nekoliko jezika. Glazbeno je nadaren. Svira gitaru i orgulje. Međugorski večernji molitveni program najvećim dijelom je proizišao iz njegove, Bogu predane, duše.

Fra Slavko je i veliki zaljubljenik u prirodu, u koju se često povlači kako bi se sabrao. Franjevački je radostan. Volio je šalu, katkada i sarkazam, ali oni koji su s njime živjeli potvrđuju da je svojim humorom redovito želio podiči druge. Toga jesenskoga dana podno križa, u prirodi, okruženo onima koje je u molitvi izveo na brdo, srce koje se bezbroj puta darovalo i mnoge nosilo, prestalo je kucati. Nije time prestalo biti nadahnuće i putokaz...

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Ljudski je život divna pustolovina. Usprkos bremenu patnje i razočaranja što ih sa sobom nosi, nudi nam razvitak svih naših sposobnosti za ljubav i radost. Zato nemojmo pokušavati programirati svoju sreću, nego učimo prepoznavati i prihvaćati pozive.

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

Hodočasnici u Međugorju mole za rad Marijinih obroka

Treće hodočašće obitelji Marijinih obroka održano je od 4. do 6. listopada ove godine u Međugorju. Podupiratelji iz 14 zemalja pristigli su kako bi se molili za rad međunarodne humanitarne organizacije Mary's Meals koja trenutačno hrani preko 1,5 milijuna školske djece u nekim od najsiromašnijih zemalja svijeta.

U sklopu hodočašća koje su organizirali osnivač i globalni izvršni direktor Marijinih obroka, Magnus MacFarlane-Barrow i njegova supruga Julie, u Međugorju, gdje Marijini obroci imaju svoje korijene, okupilo se preko 120 podupiratelja Marijinih obroka.

Na prvi dan hodočašća u župnoj crkvi sv. Jakova slavljena je sveta misa za Marijine Obroke, nakon čega su se hodočasnici okupili u Informativnom uredu Marijinih obroka gdje im je dobrodošlicu uputio Magnus MacFarlane-Barrow. Rekao je:

„Marijini obroci plod su Međugorja i plod molitve. Bez molitve ne bi bilo ni Marijinih obroka.

Stoga je i ovo hodočašće tako važno – okupili smo s kako bi se zahvalili za dar Marijinih obroka i prinijeli molitve u ime cijele obitelji Marijinih obroka. Na ovaj način idemo naprijed vjerujući u Božju providnost – i to je ono što nam pomaže održati obećanje i omogućiti dnevni obrok za preko 1,5 milijuna školske djece!“

Drugi dan hodočašća obitelji Marijinih obroka obilježen je blagoslovom informativnog ureda kao i samih članova i podupiratelja. Kapelan za hodočasnike engleskog govornog područja u Međugorju, velečasni Leon, dao je blagoslov svim nazočnim. Nakon blagoslova informativnog ureda, uputio je i molitvu zahvale za rad Marijinih obroka.

Ostatak ovog trodnevnog hodočašća bio je ispunjen molitvom na Križevcu i brdu Ukazanja.

Uz zajedničku molitvu krunice i uz pjesmu Kraljici Mira, u nedjelju 6. listopada, završeno je treće hodočašće Marijinih obroka u Međugorju.

Ukoliko želite donirati svoj novčani prilog, donaciju u BiH možete uplatiti na račun: Predstavništvo strane nevladine organizacije „Mary's Meals International Organisation“ Pape Ivana Pavla II, 29 B, 88266 Međugorje, općina Čitluk Broj žiro računa 3381207700022778, s naznakom svrhe „Donacija za Mary's Meals International“. Također pri uplati navedite svoje ime i adresu.

Posjetite stranicu www.marysmeals.org kako bi saznali više o radu Marijinih obroka.

mary's
meals

a simple solution
to world hunger

INFORMATIVNI CENTAR MARIJINIH OBROKA u Međugorju, smješten je uz glavnu prometnicu - Ulicu pape Ivana Pavla II. i izrađen je od recikliranog broskogkontejnera. Službeno otvorenje centra održano je 2. kolovoza 2018. godine, u tjednu festivala mladih u Međugorju.

Centar pruža informacije o problemu gladi u svijetu i misiji Marijinih obroka, koji svaki školski dan hrane više od 1,4 milijuna djece u nekim od najsiromašnijih zajednica svijeta. Ovaj centar također ima ključnu ulogu u održavanju važne poveznice između Marijinih obroka kao rastućeg međunarodnog pokreta i njihovih korijena u Međugorju.

Informativni centar Marijinih obroka u Međugorju

Od svog otvorenja prošle godine, centar je proširio svoju djelatnost i to u obliku večernjih projekcija dokumentarnih filmova ponedjeljkom i srijedom, dana posta srijedom i petkom te svakodnevnog kušanja kaše, gdje posjetitelji imaju priliku kušati hranjivi obrok koji svaki školski dan prima 1 425 013 djece u programu Marijinih obroka.

Hodočašća u Međugorje promijenila su život svima koji su bili uključeni u prve projekte Marijinih obroka. Stoga su osnivači odlučili da će organizaciju nazvati u čast Blažene Djevice Marije, Isusove majke, koja je svoje vlastito dijete odgajala u siromaštvu.

Posjetitelji informativnog centra imaju priliku saznati nešto više o radu organizacije diljem svijeta, ali i o povi-

Marijini obroci počeli su 2002. godine prehranjivati samo 200 djece u Malaviju. Danas ova humanitarna organizacija svaki školski dan osigurava hranjivi obrok za 1,5 gladne djece u 18 zemalja diljem Afrike, Azije, Južne Amerike, Istočne Europe i Kariba.

jesti i nastanku Marijinih obroka, koji su plod Međugorja, pomoću knjiga, filmova, prezentacija koje se održavaju uživo, informativnih letaka, molitvenih materijala te kronološkog prikaza na kojem su označeni ključni trenuci koji su obilježili priču o Marijinim obrocima. Centar je ukrašen živopisnim fotografijama iz programa Marijinih obroka širom svijeta.

Informativni centar Marijinih obroka služi kako bi pružio podršku posjetiteljima na njihovom hodočašću te im pružio priliku da molitvom i postom sudjeluju u misiji ove humanitarne organizacije. Posjetiteljima u centru stoje na raspolaganju ljubazno osoblje i volonteri kako bi odgovorili na sva njihova pitanja u vezi Marijinih obroka.

Ako želite dogovoriti projekciju filma ili razgovarati u ime svoje hodočasničke skupine, molimo Vas da kontaktirate informativni centar Marijinih obroka na medjugorje@marysmeals.org ili nazovete broj 00387 36 655 178.

OD GLADI DO RADOSTI

Otkrijte razliku koju samo jedan obrok na dan donosi za dječake poput Philipa u Malaviju

Lako je vidjeti da je osmogodišnji Philip u prošlosti patio od neuhraćenosti. Jako je malen za svoju dob. Ali danas, zahvaljujući hranjivom obroku koji svakodnevno dobiva u školi, Philip pršti od energije i s ogromnim osmijehom na licu govori o svojim planovima za budućnost.

„Kad završim školovanje, želim biti zaštitar“, govori sa smiješkom. „Postajem sve zdraviji zato što jedem kašu. Phala mi pomaže da budem marljiv na nastavi.“

Philip živi s bakom i djedom u tradicionalnoj kolibi od blata sa slamnatim krovom. Dom im je besprijeekorno čist. Philip s ponosom objašnjava kako je metenje kuće i dvorišta te održavanje svega čistim upravo njegov posao.

Kao i većina obitelji u ovom dijelu Malavija, njegovi baka i djed uzgajaju kakvu god uzgajaju hranu na malome komadiću zemlje. Nikada ne uspiju uzgojiti dovoljno, pa krpaju kraj s krajem radeći kao nadničari na poljima drugih ljudi.

Philipovi roditelji odselili su se u grad u potrazi za poslom, ali posjećuju ga kad uzmognu.

Dok mu baka i djed marljivo rade na polju, Philip im pomaže obavljajući kućanske poslove. Budi se svaki dan prije zore kako bi počistio kuću i donio vodu prije nego krene u školu. Ne jede prije odlaska od kuće.

Jutra u Malaviju mogu biti iznenađujuće hladna, tako da vruća šalica kaše poslužena po dolasku u školu grije djecu i puni ih energijom prije početka nastave.

„Škola mi je jako važna jer će mi pomoći da postanem pametan“, Philip kaže. „Volim doći u školu što ranije kako bih se najeo. Phala me grije. Moje ocjene su se poboljšale zbog phale.“

Svake večeri, kad se vrati kući, Philip loži vatru i zagrijava vodu za pripremu obiteljske večere. Potom piše domaću zadaću, ali nalazi vremena i za igranje nogometa s prijateljima prije spavanja. Za tako malog dječaka, to je jako dug i ispunjen dan, ali hrana koju mu svaki dan daju Marijini obroci daje mu snage za učenje i igru.

Philipova baka Stella, inače volonterka Marijinih obroka, primijetila je veliku razliku u njihovoj zemlji koju je uzrokovala redovita prehrana u školi. „Vidim veliko poboljšanje kod djece,“ govori nam. „Izgledaju zdravije i nisu više pothranjena.“

SUVREMENI OTAC MORA BITI ČOVJEK VJERE, NADE I LJUBAVI

KREŠIMIR
MILETIĆ

U kojoj mjeri uspijevam u svojoj obitelji živjeti standard koji povezuje križ i uskrsnuće? Jesam li samo 'dobar čovjek' ili sam čovjek vjere, nade i ljubavi? Biti čovjek vjere podrazumijeva da u životnim situacijama znam prepoznati Božju pedagogiju, Njegovu prisutnost, blizinu. Da znam postaviti životne prioritete u skladu s Božjom voljom.

Foto: Arhiv JCM

Vjerujem da smo mnogo puta čuli onu staru narodnu mudrost, koju su nam govorili naši 'stari': *Sinko, drži se ti sredine i dobro ćeš proći*. I zaista, postoje mnoge životne situacije u kojima ova mudrost pristaje. Ovca koja se drži sredine stada vrlo će rijetko stradati od vuka. Vuk će napadati one s ruba, a posebno one slabije koje zaostanu. Ili na radnom mjestu gdje ne postoji nagrada za bolji učinak, jednostavno se ne isplati 'tršiti', jer ionako dobiješ istu plaću, pa se vjerojatno dobar dio ljudi skriva u prosječnosti.

No u kršćanstvu ova mudrost ipak ne drži vodu. Naprotiv, Isus od nas traži sve samo ne prosječnost. Zahtjeva potpuno predanje. Tako i u braku i u obitelji. Otac jednostavno ne smije biti 'osrednji'. On se ne može zadovoljiti osrednjim ispunjavanjem kršćanskih dužnosti. Ne smije biti kršćanin tek po pripadnosti svom narodu ili tradiciji ili samo nedjeljom. Krist je postavio drugačija, puno viša mjerila. Neodvojivost Križa i Uskrsnuća.

Nije teško pronaći u našim životima ovu gorku stvarnost bježanja od neugodnosti, koja nam često odmaže u prihvaćanju križeva. Mi nekako prirodno želimo da nam bude lijepo, ugodno. Pa tako uglavnom po tom kriteriju biramo društvo, okruženje gdje ćemo živjeti, posao... I borimo se da našoj obitelji bude ugodno, da ima sve što je potrebno. Pa kupujemo namještaj u kojem nam je ugodno, hranu koju volimo i koja nam je ukusna, biramo TV programe koji su nam zanimljivi, aktivnosti u slobodnom vremenu u kojima se opuštamo. I to je u redu. No, problem nastaje kada zaboravimo da je stvarnost križa neugodna. A bez Križa nema Uskrsnuća.

Bog želi da se svaki čovjek spasi i od Postanka svjedoči da je spreman učiniti sve da se to ostvari. Njegova mudrost i pedagogija kojom nas kroz čitav život postupno odgaja nama je uglavnom nerazumljiva. Ne razumijemo zašto trpimo, zašto su nam se događale ili nam se događaju različite poteškoće, bolesti, trpljenja. Osobito mi muškarci volimo imati stvari 'pod kontrolom', uzdati se u naše snage, uživati u plodovima našeg rada i sposobnosti. No, naša moć, snaga, znanja i sposobnosti mogu nam postati i prepreka da uđemo u potpuni odnos s Gospodinom.

Teško da ću Gospodinu dati hvalu, ako vjerujem kako sam sve svojim snagama postigao. *'Uzdaj se u se i u svoje kljuse'* je možda i najgora izreka koja u kojeg trebamo staviti svo svoje pouzdanje. U Mudrim Izrekama Salomon ovu stvarnost neprestano potvrđuje, podsjećajući nas: *Tko se oslanja na svoj vlastiti razum, luđak je; a tko hodi u mudrosti, spasiće se*. U koga se ja pouzdam? Jesam li luđak ili hodim putem spasenja? Ovdje je lako zaključiti da čovjek koji ne moli, koji ne živi sakramentalno, teško može izići iz ove klopke oholosti. Bez živog susreta s Kristom, teško se mogu odvojiti od duha ovog svijeta, od 'mudrosti' ovog svijeta.

U kojoj mjeri uspijevam u svojoj obitelji živjeti standard koji povezuje križ i uskrsnuće? Jesam li samo 'dobar čovjek' ili sam čovjek vjere, nade i ljubavi? Biti čovjek vjere podrazumijeva da u životnim situacijama znam prepoznati Božju pedagogiju, Njegovu prisutnost, blizinu. Da znam postaviti životne prioritete u skladu s Božjom voljom. Često sam se znao uhvatiti u tipičnoj pogriješci; osmislim neki plan, razradim ga i tek onda tražim Boga da ga blagoslovi. Zapravo, kao da Boga stavim u ulogu nekakvog javnog bilježnika koji tek treba ovjeriti moj

Čovjek nade mogu biti ako se uvijek iznova prisjećam divnih djela koje je Bog učinio u mojem životu. Ako u zahvalnosti promatram našu obiteljsku prošlost i sadašnjost, tada se već unaprijed mogu radovati i našoj budućnosti. Tako baš u svemu vidim da Bog upravlja mojom obitelji i da nam daje različite križeve kako bismo još snažnije upoznali njegovu ljubav, blizinu.

plan koji sam sam smislio. I onda iskusim da se plan ne ostvari. Je li vam ovo poznato i u vašem životu? Još gore ako se i ostvari, jer me to uvjeri kako je model ispravan. Uspjeh u poslu tako može biti i moj neprijatelj, neprijatelj moje vjere. Naravno, ako su stvari ovako postavljene.

Drugi model je ovakav: U molitvi pitam Gospodina što On želi da činim. Zajedno s Njime planiram. Zajedno s Njime provedem planirano, ostajući otvoren za Njegove poticaje, za iznenađenja, moguće promjene smjera ili osobe koje mi stavlja na put. I sve i da neki posao ne uspije, znam da je tijekom cijelog ovog procesa sve bilo u redu, da je Gospodin učinio i ostvarivao svoju volju. Je li vam ovo poznato i u vašem životu?

Međugorje je prepuno životnih svjedočanstava gdje su se na ovakav način događale predivne stvari, započinjali nevjerovatni projekti, događale promjene smjera životnih putova. Zaista, mi ne smijemo biti robovi vlastitih ideja, misli, planova. Bog uvijek može više, bolje, a što je najvažnije – može usmjeriti naš život u smjeru koji će biti najplodonosniji za spasenje drugih i za naše osobno spasenje.

U svemu ovome nužan je uvjet prihvaćanje križa. Ili ćemo prihvatiti svoj križ i slijediti Krista u svome svakodnevnom životu ili naš život uopće nije kršćanski život. Kršćanski otac se ima u koga ugledati. Može pred sobom gledati uzor koji je postavio sam Krist. Može učiti od svetog Josipa. I tijekom cijelog života i u baš svim životnim situacijama imat će sve milosti koje su mu potrebne da ostvari svoj poziv do punine, da bi prevladao zaprjeka za svoj rast u svetosti. Da bi uspio u prevladavanju tih zaprjeka, nije dovoljno biti samo 'dobar čovjek' – suvremeni otac mora biti čovjek vjere, nade i ljubavi.

Čovjek nade mogu biti ako se uvijek iznova prisjećam divnih djela koje je Bog učinio u mojem životu. Ako u zahvalnosti promatram našu obiteljsku prošlost i sadašnjost, tada se već unaprijed mogu radovati i našoj budućnosti. Tako baš u svemu vidim da Bog upravlja mojom obitelji i da nam daje različite križeve kako bismo još snažnije upoznali njegovu ljubav, blizinu. I na kraju, možda i najveći izazov. Biti čovjek ljubavi. Muž i otac koji neumorno ljubi, oprašta, žrtvuje se za svoju obitelj i bližnje, za zajednicu u kojoj živi. Muž i otac koji s ljubavlju obavlja sve svakodnevnne poslove. Otac koji ljubi svoju ženu i djecu potpuno.

Jedna od zamki u koju padaju kršćanski brakovi jest upravo ta da se zaboravi da su muž i žena ona prva zajednica o kojoj trebaju skrbiti njih dvoje. Često se dogodi da zbog prevelike brige oko djece, životnih iskušenja ili pretjeranog posla odnos između muža i žene trpi. Dogodi se udaljevanje. Sve izvana naizgled dobro funkcionira, ali su njih dvoje sve udaljeniji, svađe i razmirice su sve češće. To nije dobro. Mi možemo biti uspješni i dobri roditelji i dati našoj djeci najviše tek kad nas dvoje funkcioniramo dobro. Zato je važno odvojiti neko vrijeme samo za ovaj odnos. Posebnu pažnju usmjeriti na obnovu ovog prvotnog odnosa na kojem počiva naša obitelj.

Budimo uistinu ljudi vjere, nade i ljubavi. Dozrijevacimo u ovim bogoslovnim krepostima. *'Kad bijah nejače, govorah kao nejače, mišljah kao nejače, rasuđivah kao nejače. A kad postadoh zreo čovjek, odbaci ono nejačko. Doista, tada gledamo kroz zrcalo, u zagonetki, a tada – licem u lice! Sada spoznajem djelomično, a tada ću spoznati savršeno, kao što sam i spoznat! A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav – to troje – ali najveća je među njima ljubav.'* (1 Kor 13, 11-13)

Foto: Ahtiv/CMM

Kako pomiriti Martu i Mariju u obiteljskom životu?

MIRTA MILETIĆ

VJEROJATNO VAM JE POZNATA ZGODA IZ EVANĐELJA KADA ISUS DOLAZI U KUĆU MARTE I MARIJE.

Dvije sestre koje su spadale u krug najbližih Isusovih učenika. Često su se susretale s Njim i On je rado posjećivao njihovu obitelj. Živjele su u Betaniji, mjestu koje je Isusu bilo posebno u srcu. Očito se Isus kod njih osjećao ljubljeno i prihvaćeno. Biblijski tumači često suprotstavljaju Martu i Mariju kao slike akcije i kontemplacije. Čak i kao sliku obiteljskog i posvećenog života. No, Marta i Marija nam mogu poslužiti kao poziv da pokušamo u obiteljskom životu objediniti ta dva lika. Zapravo bismo trebali

dopustiti da i jedna i druga sestra „žive u nama“. Nadete li se ponekad u situaciji da pokušavate u svakodnevnom životu pomiriti molitvu i svakodnevne obiteljske dužnosti? Frustrira li vas to što „trčite“ kroz dan bez istinskog susreta s Isusom? Smatrate li da vam susret s Božjom riječi oduzima vrijeme ili obratno?

Marta je bila okretna i aktivna. Otvorena i nesebična. Želi Isusu dati ono najbolje što ima. Trudi se napraviti najbolji objed. Nešto što će Isus pamtit. U ovom opisu Martine osobnosti možemo prepoznati naše svakodnevne obiteljske zadatke koje izvršavamo svaki dan. Kuhanje ručka,

Marija je poziv i nama ženama na aktivniju ulogu u Crkvi. Potrebno je prepoznati talente koje nam je Gospodin dao i konkretno se staviti u službu župne zajednice i Crkve. Koje darove i talente prepoznaješ kod sebe, a koje bi sukladno uvjetima, mogla staviti u službu župne zajednice i Crkve?

Ovo bi trebao biti cilj svake žene. Naći skladnu ravnotežu između „Marte i Marije“ u svakodnevnom životu. Ravnotežu između slušanja i razmatranja Riječi te služenja i akcije. Ne trebamo dugo tražiti savršeni primjer. Ugledajmo se u Gospu, našu nebesku majku koja je uspjela pomiriti u svom zemaljskom životu „Martu i Mariju“ na najsavršeniji način.

pospremanje, posao, briga oko djece, brige oko financija. Sve nam to ponekad postaje teret i dosadna rutina. Pritom često vidimo „Marije“ koje nam ne pomažu i ne vide naš trud i muku. Žalimo se na muža, ukućane, na šefove, na župnike i biskupe. Posebno ovdje naglašavam ulogu žene koja doista dnevno odradi stotine sitnih poslova i pritom ostaje „nevidljiva“. Često ne prima zahvalu za obavljene poslove. Nekako se podrazumijeva da je ona uvijek tu. To može ponekad frustrirati. Ovdje nam je vrlo bliska Marta koja prigovara Isusu za ravnodušnost i pasivnost svoje sestre. Marta ulazi u ljutnju i srdžbu. Ona više nije smirena u posluživanju. Prepoznajete li se? Često nam se događa da odrađujući dnevne zadatke uđemo u nemir i ljutnju. Ljutimo se jer smo sami, jer nam nitko ne pomaže, jer nitko ne vrednuje naš trud. Ljutimo se zapravo jer sebe stavljamo u prvi plan. Želimo pohvale i odobravanje.

Pogledajmo Mariju! Kaže Isus kako je Marija izabrala bolji dio koji joj se ne će oduzeti. Što to Isus pohvaljuje u Mariji? Marija svojom mirnoćom utjelovljuje sliku žene koja sluša, upija Božju riječ. Marija napušta kućanske poslove i prepoznaje važnost trenutka koji ne želi propustiti. Isus je u njoj kući. Marija nije besposlena, ona sjedi do Isusovih nogu i sluša. Ona svojom šutnjom govori jako puno. Marija nam je poziv da prije svih poslova koje moramo odraditi sjednemo do Isusovih nogu. Da razgovaramo s Njim, da ga molimo ljubav, strpljivost, ustrajnost, mudrost i radost u obavljanju poslova. Marija je poziv i nama ženama na aktivniju ulogu u Crkvi. Potrebno je prepoznati talente koje nam je Gospodin dao i konkretno se staviti u službu župne zajednice i Crkve. Koje darove i talente prepoznaješ kod sebe, a koje bi sukladno uvjetima, mogla staviti u službu župne zajednice i Crkve?

Marija nas zapravo potiče da izađemo iz vlastite kuće i brige samo za svoju obitelj. Potrebno je otvoriti oči srca i prepoznati gdje nas to još Gospodin treba i gdje možemo biti Njegove ruke i noge.

Ovo bi trebao biti cilj svake žene. Naći skladnu ravnotežu između „Marte i Marije“ u svakodnevnom životu. Ravnotežu između slušanja i razmatranja Riječi te služenja i akcije. Ne trebamo dugo tražiti savršeni primjer. Ugledajmo se u Gospu, našu nebesku majku koja je uspjela pomiriti u svom zemaljskom životu „Martu i Mariju“ na najsavršeniji način. S ljubavlju je izvršavala svoje svakodnevne obaveze, a da pritom nije izgubila Riječ. Spoj duboke povezanosti s Riječju i svakodnevnica! Hvala ti Majko na primjeru koji možemo slijediti promatrajući Tebe i Tvoj zemaljski život!

1. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA GLAZBENIKE

Međugorje, od 11. do 14. studenoga 2019. godine

Tema:

„Idi za mnom“ (Mk 10, 21)

U Gospinoj školi

Program:

PONEDJELJAK, 11. STUDENOGA 2019.

14.00 Registracija sudionika
16.00 Uvod u duhovnu obnovu
17.00 Večernji molitveni program u crkvi

UTORAK, 12. STUDENOGA 2019.

9.00 Jutarnja molitva
9.30 Predavanje, razgovor
12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
15.00 Predavanje, razgovor
17.00 Večernji molitveni program u crkvi
21.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

SRIJEDA, 13. STUDENOGA 2019.

6.30 Molitva na Križevcu
11.00 Predavanje, razgovor
12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
15.00 Predavanje, razgovor Priprava za ispovijed
17.00 Večernji molitveni program u crkvi, meditacija u dvorani uz glazbenu animaciju sudionika

ČETVRTAK, 14. STUDENOGA 2019.

7.00 Molitva na Brdu ukazanja
10.00 Predavanje, razgovor
Završna sv. misa

Predavač je fra Ante Vučković, ofm. Rođen je 1958. u Sinju u brojnoj obitelji. Član je franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Sjemenište i klasičnu gimnaziju završio je u Sinju, a teologiju u Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1983. Nakon službe kapelana u Metkoviću i Münchenu studirao je filozofiju u Münchenu i Rimu gdje je i doktorirao na dimenziji slušanja kod Martina Heideggera. Predavao je filozofiju u Rimu, na Papinskom sveučilištu Antonianum i na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj. Profesor je filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Predaje i na Filozofskom odsjeku istoga sveučilišta. Voditelj je duhovnih vježbi, seminara i duhovnih obnova. Duhovni je pratitelj i savjetnik. Objavio je nekoliko knjiga. Objavljuje u stručnim i populističkim časopisima. Duhovna obnova će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove je 40 €. Prijave možete izvršiti putem e-maila: mir@medjugorje.hr. Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve sudionike duhovne obnove da sami osiguraju smještaj u Međugorju. Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

77. REDOVITO ZASJEDANJE BISKUPSKE KONFERENCIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je 4. i 5. studenoga u prostorijama nove Nadbiskupske rezidencije u Sarajevu svoje 77. redovito zasjedanje.

Predsjedao je predsjednik BK BiH vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić, a sudjelovali su članovi Biskupske konferencije BiH te apostolski administrator Križevačke eparhije mons. Milan Stipičić. Na zasjedanju također su sudjelovali delegati: Hrvatske biskupske konferencije dubrovački biskup Mate Uzinić, Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda skopski biskup i strumičko-skopski eparh Kiro Stojanov te Austrijske biskupske konferencije umirovljeni biskup iz Linza Maximilian Aichern. Pošto su prenijeli pozdrave članova svojih Konferencija i izvijestili o najvažnijim događajima u krajevnim crkvama koje predstavljaju, aktivno su sudjelovali u radu plenarnog zasjedanja.

Biskupima se na početku zasjedanja pridružio i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje umirovljeni varšavsko-praški nadbiskup Henryk Hoser te ukratko upoznao biskupe s aktivnostima koje poduzima u skladu sa svojim poslanjem.

Prvog dana zasjedanja s biskupima se susreo apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Luigi Pezzuto te uputio svoju poruku nadahnutu životom i djelovanjem nedavno proglašenog sveca Katoličke Crkve kardinala Johna Henrya Newmana.

Biskupi su razmotrili Uputu koju je u prosincu 2018. godine donijelo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH o provedbi Zakona o slobodi vjere i pravnome položaju crkava i vjerskih zajednica (2004. godine). Sa žaljenjem su zaključili da je, za razliku od prethodne, ova Uputa donesena bez konzultacije s crkvenim predstavnicima. Izražavaju očekivanje i nadu da će, u skladu s člankom 7 ove Upute, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, „u suradnji s mjerodavnim institucijama za ovu oblast i predstavnicima crkava i vjerskih zajednica, sačiniti i podnijeti inicijativu s konkretnim prijedlozima za rješavanja“ pitanja „koja se odnose na mirovinsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje vjerskih službenika... i uputiti je na postupanje prema mjerodavnim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini“.

Biskupi su također razmotrili Okvirni prijedlog zajedničkog programa šeste pastoralne godine za dijecezanske i redovničke svećeničke kandidate u Bosni i Hercegovini nakon što završe petogodišnji filozofsko-teološki studij te budu zaređeni za đakone. Dali su potrebne smjernice za doradu ovog prijedloga, nakon čega će o spomenutom programu ponovo razgovarati i s franjevačkim provincijalima u BiH.

Na prijedlog Upravnog vijeća Caritasa Bosne i Hercegovine, biskupi su odobrili kodeks u vezi s ponašanjem osoblja Caritas.

Biskupi su saslušali izvješća s plenarne skupštine Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) održane od 3. do 6. listopada 2019. u španjolskom svetištu Santiago de Compostela, te Redovničkog dana i Izvanredne izborne skupštine Konferencije viših poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održanih 24. kolovoza 2019. u Banjoj Luci o temi „Redovnici i redovnice u misijskom poslanju“. Saslušali su Izvješće o Drugom obiteljskom danu u BiH, koji je održan 27. i 28. srpnja 2019. u Kupresu, i o redovitom godišnjem edukacijsko-formativnom programu u okviru početne i trajne formacije održanom od 28. do 30. rujna 2019. u Sarajevu.

U vezi s predstojećim ročištem na kojem će se razmatrati tužba Islamske zajednice za povrat u posjed crkve sv. Marije u Jajcu, biskupi i ovom prigodom podsjećaju na svoj Stav iznesen u priopćenju za javnost od 31. srpnja 2019. u Sarajevu u kojem, između ostalog, stoji: „Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine smatra neprimjerenim zahtjev Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini – Medžlis Islamske zajednice Jajce – Sjedinjeni vakuf u Jajcu, za predaju u posjed crkve sv. Marije sa zvonikom sv. Luke u Jajcu na upravljanje Islamskoj zajednici BiH, jer je nepobitna povijesna činjenica da je ta Crkva nasilno oduzeta od njena izvornog vlasnika, Katoličke Crkve. Naša je želja da u domovini Bosni i Hercegovini izgrađujemo suživot utemeljen na razumijevanju i uvažavanju, na dobrobit svih njezinih građana, bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost. Zbog toga životno važnoga duhovnog dobra, unatoč gore iznesenim povijesnim činjenicama i obvezujućim odredbama crkvenoga prava, pristajemo da crkva sv. Marije (pretvorena u Fethija odnosno sultan Sulejmanovu džamiju 1528. godine) sa zvonikom sv. Luke, i dalje ostane pod najvišom zaštitom države i pod izravnim upravljanjem Javne ustanove 'Agencije za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca', a uz strogi monitoring Zavoda za zaštitu spomenika Federacije BiH, da se restaurira i uredi po najvišim standardima i učini dostupnom svim građanima kao jedan od najznačajnijih nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine“.

Nakon što su raspravljali o vrlo aktualnoj temi sve većeg broja migranata na svjetskoj razini, ali i sve većeg njihova priliva na područje Bosne i Hercegovine, biskupi pozivaju da svjetski moćnici rješenje ovog pitanja traže u uzrocima u zemljama njegova nastanka koji se, između ostalog, nalaze u ratovima i teškim gospodarskim situacijama. Također ih pozivaju da milijunima prognanih pomognu u ostvarenju njihova prava na povratak što uključuje i mogućnost povratka onima iz BiH koji su prognani, a ni danas nisu odustali od želje da se vrate u mjesta svoga prebivališta. Potiču i sve državne strukture u Bosni i Hercegovini da se ozbiljno zauzmu za rješavanje ovog pitanja. Svjesni da Crkva nije kadra niti pozvana politički rješavati ovo pitanje, mole sve mjerodavne da omoguće crkvenim karitativnim organizacijama da pomognu ljudima u potrebi.

Biskupi su razgovarali i o pitanju provođenja postupka usuglašavanja podataka o nekretninama prema kojem bi prestao važiti stari premjer odnosno gruntovnica, a stupio bi na snagu novi katastar. Na temelju njima dostupnih informacija, brojni vlasnici nisu riješili pitanje svojih nekretnina, a nije donesen ni zakon o povratu oduzete imovine. Izražavaju bojazan da bi ovakvim postupkom moglo doći do legaliziranja nepravdnog oduzimanja imovine nakon Drugog svjetskog rata i etničkog čišćenja tijekom nedavnoga rata.

Dogovoreni su sljedeći termini zasjedanja Biskupske konferencije BiH tijekom 2020. godine: 20. i 21. ožujka u Mostaru; 13. i 14. srpnja u Banjoj Luci te 4. i 5. studenoga u Sarajevu.

SVJEDOČANSTVO VJERNOGA PUKA U PITANJIMA VJERE

PREMA SV. KARDINALU NEWMANU

Svjedočili smo proglašenju svetim Johna Henryja kard. Newmana zajedno s još tri redovnice i jednom franjevačkom trećoredicom, ženom iz puka, krojačicom po zanimanju, stigmatiziranom. Vrijedi ponovno se osvrnuti na velikoga Newmana, za mnoge najvećeg i najutjecajnijeg teologa nakon Tome Akvinskoga. Ta jedinstvena pojava 19. stoljeća mnoge je impregnirala, svojim je spisima, mislima i idejama utro put Drugom vatikanskog saboru koji je prihvatio mnoge njegove ideje, zrenja i smjernice, tako da je na svoj način postao sudobni crkveni učitelj i otac Drugoga vatikanskog sabora. Prisutne su bile na kanonizaciji mnoge delegacije, pa i iz anglikanske zajednice i engleske kraljevske krune.

FRA TOMISLAV PERVAN

POMIRIO VJERU I RAZUM

„Njegov je utjecaj bio nemjeriv. Njegov učinak teologa u pitanjima razvoja katoličkoga nauka očitovao je da je naše poimanje Boga kadro rasti u vremenu, i to je ostavilo duboki trag i učinak na mislioce nakon njega. Mnogi se kršćani njime osjećaju izazvani, ojačani u svojoj osobnoj pobožnosti, značajno osnaženi činjenicom koju je (pri)davao glasu savjesti. Osobe svih tradicija, konfesija koje kušaju definirati i braniti kršćanstvo zahvalne su za način kako je Newman pomirio razum i vjeru. Oni koji traže Božansko u jednome, očito sve više neprijateljskom intelektualnom ozračju, pronaći će u njemu snažnog saveznika koji je branio individualnu savjest naspram prekomjernom relativizmu.“ Misli su to ne pape Franje, nego britanskoga prestolonasljednika princa Charlesa, objavljene prošloga vikenda u *Osservatore Romano*.

Čini se da se britanska kraljevska kuća pomirila sa zvijezdom anglikanske zajednice 19. stoljeća koju je nakon duga nutarnjeg hrvanja napustio u svojoj 44. godini života, u sredini svojih dana (psalmist), te postao katolikom. Princ Charles vodio je delegaciju zajedno s drugih sedam predstavnika anglikanske zajednice za kanonizacije kard. Newmana.

Newman je kao mladi profesor i propovjednik fascinirao londonsko društvo, vjernike i sve koji su čeznuli za dubljim duhovnim životom i rastom. Prozvali su ga „apostolom dvoumnika“, jer je ophodio sa svima, bez razlike na obrazovanje, podrijetlo i društveni status, ali i jer je trajno kritički propitivao svoja stajališta, nikada ne stavljajući na dražbu istine vjere, osobu Isusa Krista ni Radosnu vijest. Stoga i danas može poslužiti kao orijentir tragateljima istine, pa i na rimskoj Sinodi o Amazoniji ili pak njemačkom „sinodalnom putu“. Nitko ga nije mogao upregnuti u

svoja „kola“ jer je uvijek htio da blista istina, da istina ostane nakon svih prijevora ono što svijetli i pokazuje put čovjeku i čovječanstvu.

Nije se htio nikomu dodvarati. Nije htio sjati u „svili i kadifi“ kao profesor, nego je htio da istina ostane i blista punim sjajem. Cijena koju je platio za svoja stajališta bijaše velika. S jedne strane klevete, ogovaranja, intrige, gubitak prijateljstava i veza, velike profesorske plaće, župe, a s katoličke strane nepovjerenje. I zdesna i slijeva, sa strane anglikanaca ali i katolika, imao je žestokih osporavatelja, jer je za jedne apostata, otpadnik, dok je za katolike bio odveć liberalan, gotovo heretik, pa je optuživan i u Rimu. Trajno u prijeporu između Oxforda i Dublina, Birminghama i Rima. Svaki je *mobbing* podnosio strpljivo i opušteno, s karakternom snagom. Nije se dao smesti na svome putu. Upravo, svomu putu! Možda nam upravo takvi likovi trebaju danas u Katoličkoj Crkvi. Osobe bez kompromisa, s jasnom vjerom i još jasnijim stajalištima.

SUGLASJE VJERNIKA

Spis o *Razvoju i rastu kršćanskoga nauka i doktrine* počeo je pisati kao anglikanac, a dovršio kao katolik. Bio je dosljedan svojim spoznajama, svjestan da, što čovjek ide dublje u povijest kršćanske, katoličke misli, sve je manje protestant, a sve više katolik. Spoznao je naime da je istina vjere u Rimskoj Crkvi u koju je stupio nakon godina molitve, posta, promišljanja, samoće, u blizini Oxforda, u Littlemoreu.

Jedan od najutjecajnijih spisa sad već svetoga kard. Newmana jest studija „O svjedočanstvu laika u pitanjima vjerskog nauka“. Spis je objavio u časopisu „Rambler“ (*Putnik-Lutalac*) što ga je uređivao također obraćenik na katolicizam. Članak je izazvao velike prijepore i žesto-

Za Newmana je bitno da Crkva nije organizacija koju vode činovnici ni službenici, da ona nije ljudska institucija. Ona je Kristovo tijelo u kome svi udovi imaju svoje nezamjenjivo pravo i mjesto. Ona je zajednica, organizam, koji ima istovjetnu vjersku svijest te Crkva kao takva ne može zabludjeti.

ke raspre u anglikanizmu kao i u katoličkom ozračju. Mnogi su ga (u to doba konzervativni) biskupi popratili kritikama i polemikama.

Njegov je međutim ishodište, nakon duga studija crkvenih otaca i crkvene predaje, kako je apostolska predaja povjerena cijeloj Crkvi kao cjelini te da svi crkveni slojevi, staleži i službe, svatko na svoj način, (s)nosi odgovornost za čuvanje i predaju vjerskih istina. U raznim razdobljima očituje se apostolska predaja (tradicija) na različite načine. Jednom na usta biskupa, drugi put na usta ili misao crkvenih učitelja, jednom kroz vjerni puk drugi put kroz pustinske oce, primjerice sv. Antuna ili Atanazija koji bijaše učenik sv. Antuna. Sad pak u bogoštovlju, obredima, ceremonijama i običajima. Pa i preko događaja, prijepornih pitanja, pokreta i svih inih pojava koje se daju podvesti pod pojam povijesti katoličke istine i dogme.

Iz toga zaključuje Newman kako se ni jedan od tih rukavaca ni kanala predaje ne smije zanemariti niti omalovažiti, a dar se prosudbe, razlikovanja, definicije, navještaja i izričitog naglaska nalazi u rukama i odlukama *Ecclesia docens*, Crkve Učiteljice. Svakomu je dano isticati snažnije ovu ili onu stranu istine. A Newman konstatira kako se on osobno naviknuo da snažno težište stavlja na „consensus fidelium“ – suglasje vjernika u pitanjima vjere.

SUGLASJEM PROTIV HEREZA

To zrenje pomoglo je Newmanu riješiti mnoge poteškoće u surječju s pitanjem razvoja dogme i nauka. Predaja Crkve nije nekakvo mehaničko predavanje sadržaja vjere, nego je to živi proces trajnoga rasta i izrastanja. Taj je proces objektivno pristupačan i dohvatljiv povijesnim svjedočanstvima. Tradicija ima i subjektivni smisao: Svi su udovi Crkve, Duhom

ispunjeni, nositelji predaje. Zašto je suglasnost vjernika značajna? „Jer je zajedništvo vjernika jedan od svjedoka zbilje predaje objavljenih istina i jer je njihovo suglasje u cijelom kršćanstvu glas nezabludive i neprevrtljive Crkve“. Suglasje vjernika kadro je stoga izglati manjkavosti otačkih svjedočanstava iz patristike u pojedinim pitanjima nauka i dogme.

Bilo je to aktualno u njegovo doba kad je papa Pio IX. proglasio dogmom istinu o Marijini Bezgrješnom začecu. I tu je riječ o *sensus Ecclesiae*, aktivnoj suradnji između vjernika i pastira Crkve („conspiratio pastorum ac fidelium“). Glede „sensus fidelium“ govori on o zbilji koja se ne razlikuje između vjernika i pastira. Naime, Papa je prije definiranja dogme o Bezgrješnom začecu pitao biskupe cijeloga svijeta glede onoga što vjernički puk zajedno s pastirima misli o nauku o Bezgrješnom začecu. I na kraju spominje Newman encikliku te definiciju dogme o Marijini Bezgrješnom začecu pri čemu se Pio IX. poziva na svjedočanstva koja sežu u apostolsko vrijeme te jedinstveno suglasje (conspiratio) vjernika i pastira u Crkvi. „Conspiratio obaju čimbenika – Crkve učiteljice i Crkve poučavane – dvojako je svjedočanstvo. Ona se dopunjuju i ne smiju se odvojeno promatrati.“ Vjerničko uvjerenje zrcali ono što *Crkva učiteljica* naučava jer se vjera vjernika temelji na apostolskoj tradiciji, na temelju koje se može dogma jedino definirati.

U tome surjeću govori Newman o stanovitom vjerničkom „žaru“, nagonu u mističnom Kristovu tijelu, što je plod sjedinjenja vjernika s Bogom u Duhu Svetome te tvori na stanovit način „crkvenu savjest“ koja vjernike nuka prihvatiti i uzljubiti istinu vjere. Navodi Newman i mučenika kardinala Johna Fishera, koga je Henrik VIII. dao smaknuti zajedno s kancelarom Tomom Morom. Naime, John Fisher govori o Duhu Svetome koji vodi vjerni Božji puk, a sv. Augustin govori o tome kako je vjerničko suglasje u pitanjima vjere odgovor na njihove molitve. To vjerničko suglasje nalik je vjerničkom „duhovnom imunom sustavu“ koji snagom Duha prepoznaje heretičke natruhe i upljudke.

SAČUVATI ČISTOĆU VJERE

U prilog svojoj tezi navodi Newman izdašno suglasje vjernika u vreme-

Foto: CNS photo/Paul Haring

Newman je kao mladi profesor i propovjednik fascinirao londonsko društvo, vjernike i sve koji su čeznuli za dubljim duhovnim životom i rastom. Prozvali su ga „apostolom dvoumnika“, jer je ophodio sa svima, bez razlike na obrazovanje, podrijetlo i društveni status, ali i jer je trajno kritički propitivao svoja stajališta, nikada ne stavljajući na dražbu istine vjere, osobu Isusa Krista ni Radosnu vijest.

nu arijanizma u 4. stoljeću. Upravo je tomu razdoblju crkvene povijesti posvetio Newman temeljnu studiju iz vremena anglikanizma. To je „vrijeme crkvenih naučitelja, okićena i urešena likovima poput svetih Atanazija, Hilarija i Augustina“, ali je obilježeno mnogo snažnije zauzetošću vjernika koji su većma nego episkopat u sebi nosili nepogrešivost crkvenog nauka te božanske predaje. Ne niječe Newman da je većina biskupa pristajala u pravovjerni crkveni nauk, ali je bilo mnogo onih koji su tko zna iz kojih razloga pristajali uz arijanizam, slijedeći uglavnom careve koji bijahu mahom arijevcu te su ti biskupi odgajali arijevske kler.

Stoga Newman ističe da je onodobno, u četvrtom stoljeću, u vremenu goleme pomutnje u Crkvi, koja nažalost vlada i danas, uzvišenu dogmu o božanstvu Sina Božjega snažnije prihvaćala i naviještala *Ecclesiadocta* nego *Ecclesiadocens*. Upravo kao i na Saboru u Efezu gdje je vjerni

puk plebiscitarno izvikivao kako je Marija Theotokos-Bogorodica.

Svoju tezu potkrjepljuje Newman tvrdnjom mnogih svjedočanstava iz otačkog vremena. Nakon sabora u Niceji (g. 325.) neko je vrijeme prestala funkcija „Ecclesiaedocentis“, *Crkve učiteljice*. Većina biskupa bila je nevjerna svojoj službi, u vremenu kad su pojedini pape, pa i patrijarsi, metropolit ili biskupi te poneki sabori izgovorili ono što bi bilo bolje da nikada nisu izrekli. Gotovo svi su bili protiv svih, a sv. Jeronim se izrazio kako „totus orbis terrarum“ stenje pod arijanizmom. Skoro šezdeset godina trajalo je takvo stanje. Bilo je nevjernih biskupa, nepouzdatih sinoda. Slabost, strah od posljedica, prijevara, laži uvukli su se u sve pore Kristove Crkve. Mnogi su bili izloženi progonstima (Atanazije, Hilarije). Mnogi su pastiri zakazali u pravovjerju. Sv. Grgur Nazijanski piše: „Želim li reći istinu, najradije bih izbjegao bilo koju biskupsku konferenciju. Nikada i nigdje nisam još vidio neku sinodu koja bi imala sretni ishod te koja bi izliječila postojeće zlo. Naprotiv, one su ga samo pogoršavale... Častohleple bijaše snažnije od razuma...“ (A kako je danas nakon ovih triju biskupskih sinoda u Rimu?)

Sv. Bazilije Veliki piše: „Došli smo dotle da vjernici napuštaju svoja sveta mjesta te se okupljaju u zabitim vrljetima. Tužan prizor! Žene i djeca, starci i ine bolesne osobe provode vrijeme u bijedi za najžešćih kiša i snježnih mećava, na vjetru i zimskoj studeni, a ljeti pod snažnom sunčevom žegom i čelopekom. Sve to oni podnose jer ne žele imati udjela u kvarnome arijevskom kvascu.“

Sv. Hilarije iz Poitiersa obraća se caru Konstanciju: „Zaklinjemo, ne riječima nego suzama, Tvoje carsko veličanstvo, da poštedi katoličke zajednice od bilo kakvih daljnjih nepravdi te sadašnjih nepodnošljivih progona i uvrjeda koje trpe – posve protunaravno – upravo od svoje braće. Neka Tvoja blagost čuje glas onih koji jasno zборе: Katolik sam, nemam želje postati heretik!“

Newman navodi te i dvadesetak sličnih tekstova crkvenih otaca kako bi potkrijepio suglasje vjernika u glavnim centrima onodobnog kršćanskog svijeta. U vremenu kad ni crkveni sabori ni biskupi nisu bili kadri sačuvati čistoću vjere, vjernički

je puk morao intervenirati svojim suglasjem u pitanjima vjere. To je ono „osjetilo vjere u vjernika“.

Newman navodi usporedbe sa svojim vlastitim vremenom te donosi s jedne strane crkveno učiteljstvo, a s druge vjerničko suglasje u vjeri. Arijsko vrijeme bijaše za njega paradigma. Svaki ud Crkve ima svoje posebne zadaće, nijedan ud ne smije se zanemariti jer će svi trpjeti štetu. Vjernički je puk upućen u pitanjima vjere na hijerarhiju, njegova je vjera zrcalo vjere klera, ali treba imati u zreniku i „conspiratio pastorum et fidelium“.

CRKVA - NE ORGANIZACIJA - NEGO TIJELO KRISTOVO

Za Newmana je bitno da Crkva nije organizacija koju vode činovnici ni službenici, da ona nije ljudska institucija. Ona je Kristovo tijelo u kome svi udovi imaju svoje nezamjenjivo pravo i mjesto. Ona je zajednica, organizam, koji ima istovjetnu vjersku svijest te Crkva kao takva ne može zabludjeti. Tu je istinu preuzeo i Drugi vatikanski sabor te uvrstio u Dogmatsku konstituciju kao „consensus fidelium“, da Crkva posjeduje *universalem suum consensum de rebus fidei et morum*. Iz toga slijedi kako svi udovi Crkve snose odgovornost za vjeru i njezino vjerno predanje (tradiciju), hijerarhija ali i svaki pojedini vjernik. Svi daju svjedočanstvo u različnosti uloga, kako opisuje Pavao u 1 Kor 12.

Newman zastupa odlučno zajedništvo svih udova Crkve, svatko na svom mjestu i poslanju, a sve služi izgradnji tijela Kristova – Crkve. Suglasje u zajedničkom vjerovanju.

NEWMAN ZASTUPA ODLUČNO ZAJEDNIŠTVO SVIH UDOVA CRKVE, SVATKO NA SVOM MJESTU I POSLANJU, A SVE SLUŽI IZGRADNJI TIJELA KRISTOVA – CRKVE. SUGLASJE U ZAJEDNIČKOM VJEROVANJU. NEWMAN ČESTO ISTIČE UPRAVO TO, CONSPIRATIO VJERNIKA I PASTIRA, SURADNJA, ALI I MEĐUSOBNO OHRABRIVANJE I ODUŠEVLENJE (CONSPIRATIO: SUDISANJE), JASNO U VJERNOSTI RADOSNOJ VIJESTI, CRKVENU NAUKU, U IZAZOVIMA SUVREMENOG SVIJETA, NE PAK U AKCIJAMA PROTIVNIM UČITELJSTVU I HIJERARHIJI, KAKVE ČEMO SUSRESTI U NOVIJE DOBA NA ZAPADU („CRKVA ODOZDO“, „SVI SMO MI CRKVA“ ITD.).

Newman često ističe upravo to, conspiratio vjernika i pastira, suradnja, ali i međusobno ohrabivanje i oduševljenje (conspiratio: su–disanje), jasno u vjernosti Radosnoj vijesti, crkvenu nauku, u izazovima suvremenog svijeta, ne pak u akcijama protivnim učiteljstvu i hijerarhiji, kakve ćemo susresti u novije doba na Zapadu („Crkva odozdo“, „Svi smo mi Crkva“ itd.).

Problemi koji su nastali u četvrtom stoljeću nakon Nicejskoga sabora uzrokovani su kolebljivošću mnogih biskupa u pitanju Isusova božanstva. I danas trebamo odlučnih pastira koji će bez kompromisa zastupati čistoću nauka, odlučno, bez skrivanja iza neobvezatnih formulacija. Treba nam odvažnih likova poput Atanazija, Augustina, Hilarija, Jeronima, Grgura Nazijanskog, Krizostoma, prema kojima se vjernici mogu sigurno orijentirati i hoditi uspravno u budućnost.

Što bi bilo suglasje vjernika u svojoj srži? Newman zajedno s velikim teozozima veli kako je to svjedočenje za apostolski nauk, predaju, pod vodstvom Duha Svetoga te ujedno odgovor na molitve vjernika. To vjerničko suglasje (consensus fidelium) može se shvatiti kao plod slaganja i suglasnosti navještaja vjere u vjerničkom puku. To vjerničko osjetilo u narodu Božjem dar je Duha Božjega koji osposobljuje vjernike živjeti snažniju povezanost s cijelom Crkvom pod vodstvom učiteljstva. To je nešto kao crkvena svijest i savjest. I kao što čovjekova savjest spontano razlikuje dobro od zla, tako i crkvena svijest pomaže prihvatiti istine vjere i odbaciti zablude. Upravo to bijaše prema Newmanu odlučujuće u previranjima četvrtoga stoljeća, da su, naime, obični vjernici koji su prihvatili Apostolsko vjerovanje imali izoštreni osjećaj za pravovjerje te su spontano odbacili natruhe i sjene krivovjerja. I tu se ozbiljuje ono načelo kako je „lexoran dilex credendi“, naime, zakon i stil molitve ujedno zakon vjerovanja. Što puk Božji moli, to i vjeruje.

SUGLASJE S NEBESKOM I ZEMALJSKOM CRKVOM

To suglasje vjernika događa se u suglasju s Crkvom svih stoljeća, njezinim naukom, ali i nebeskom Crkvom, tj. sa svim velikanima iz povijesti, svetcima, mučenicima, priznavateljima, djevicama, pastirima i učiteljima, znanim i neznanim vjernicima koji su vjerno čuvali apostolski nauk i poklad vjere. I kao što se osobna savjest svakoga vjernika treba danomice izoštravati i odgajati, tako se treba i crkvena svijest i savjest u Božjem puku neprestano odgajati pomoću pastira koji će posredovati vjernicima istinu u svoj punini i ljepoti, pri čemu će vjernici slušati glas Učitelja, Pastira, koji poznaje svoje i koga njegovi poznaju.

Spada to na veliku zadaću Crkve naših dana. Treba naglasiti zajedno s Newmanom kako Crkva može ispuniti svoju zadaću u svijetu samo ako svi njezini udovi imaju zreli i odgovornu vjeru, ako je njihova crkvena svijest i savjest oblikovana, ako nije deformirana duhom vremena i svijeta. Newman je pretkazao kako će neobrazovani vjernici biti ili osrednji ili ravnodušni, ili će postati praznovjerni, što se danas na potresan način ozbiljuje. Ljudi se utječu raznim šarlatanima, vidovnjacima, bioenergetičarima, tarotu, reikiju te okultnim praksama. Odrasli i zreli laici trebaju biti aktivni nositelji svjedočenja vjere u svijetu. Danas nam treba obnovljeno *conspiratio* vjernika i pastira koji će sunositi poslanje Crkve u suvremenom svijetu, na što pozivaju svi suvremeni pape, od vremena

Sabora do danas.

Svoju studiju o ulozi vjernika završava Newman radosnim klicanjem vjernoga puka nakon proglašenja dogme kako je Marija Bogorodica za Sabora u Efezu (431.), te zaključuje „kako je *Ecclesia docens* zacijelo sretnija kad iza sebe ima oduševljene pristae nego kad vjernike drži na odmak od studija božanskih nauka te svetih promišljanja te od njih iziskuje stanovitu ‘fidesimplicita’ (implicitnu vjeru), što kod obrazovanih uzrokuje indiferentnost, kod neukih praznovjerje“.

Suvišno je uspoređivati ovo naše doba s onim vremenom. Velike razlike nema. Ne želimo govoriti primjerice o troškovima sadašnje tretnjedne sinode u Vatikanu. Tko snosi troškove za stotine sudionika? Putne (iz daleke Amerike u Italiju), boravišne, organizacijske? Zacijelo oni koji imaju novaca. Nema ih Amazonija. Novce ima bogata Crkva u Njemačkoj. Čini se da ti financijski potkovani određuju slijed i *agendum* sinode. Neka nas Duh poštedi da ne pođemo krivim putem, da ne zađemo s puta pravovjerja koje je jednom zauvijek predano svetima, kako piše Juda u svojoj Poslanici (r.3).

Petar i Ivan rekli su uzetomu u Hramu kako nemaju ni srebra ni zlata, danas bi kazali, ni milijarda prihoda od poreza, da mu daju kao milostinju, ali imaju snagu Duha Božjega u Imenu Isusa Krista. I čovjek je snagom Isusova imena prohodao. Jesmo li zaboravili tu zbilju svoje vjere ili se pouzdajemo u snagu novca i „bogatih“? Isus je jasno rekao: Bog ili Mamona!

Mi ovdje u Međugorju slobodno možemo zaključiti kako je upravo „vjerničko osjetilo“ te „suglasje i molitva svih pobožnika“ iznijelo na svojim koljenima, molitvama i žrtvama istinu o Međugorju. Znamo tko se sve urotio i rotio od samoga početka protiv Marijinih ukazanja, ali smo isto tako svjesni da se vjerni puk nije dao pokolebati u svome uvjerenju: „Marija je tu! Marija nas pohađa“. I možemo zaključiti da je istina kod vjernoga puka, svim protivnim tvrdnjama usuprot. Tu je istinu prihvatilo „totus orbis catholicus“ po cijelom svijetu. Svjedok tomu jest festival mladih početkom kolovoza kad imamo okupljenu cijelu Crkvu („universum orbem terrarum“) u Međugorju.

Fra Miljenko Šteko izabran za predsjednika UFME

Fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije iz Mostara na generalnoj skupštini UFME (Unija Manje braće Europe) izabran je za predsjednika te Unije koja okuplja franjevačke provincijale svih europskih zemalja.

U Palermu je od 14. do 19. listopada održana XIV. generalna skupština UFME – (Unio Fratrum Minorum Europae – Unija Manje braće Europe). Cjelokupni program odvijao se na tri službena jezika: talijanskom, španjolskom i engleskom. O temi „Sekularizacija danas u Europi“ govorili su istaknuti stručnjaci s europskih sveučilišta, a svoju pastirsku i bratsku riječ sudionicima je uputio i nadbiskup Palerma mons. Corrado Lorefice.

U izbornom dijelu, za predsjedanje ovom krovnom franjevačkom Unijom u Europi sudionici su izabrali, u

novome mandatu, fra Miljenka Šteku, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije. Za potpredsjednika je izabran fra Claudio Durighetto (Italija). Uz njih, članovi stalnoga Vijeća UFME su provincijali fra Michel Laloux (Francuska), fra Juan María Martínez de Ilarduya (Španjolska) i fra Bernard Marciniak (Poljska). Generalni tajnik je fra Miguel de la Mata (Španjolska).

Franjevački provincijali (OFM) svih europskih zemalja, zajedno s generalnim defintorima iz Europe, u kojoj djeluje više od šest tisuća franjevača, sastaju se svako dvije godine u nekome od europskih gradova kako bi razmijenili iskustva te odredili smjernice budućeg djelovanja u skladu s vlastitom karizmom. U Bruxellesu, gradu u kojem se nalaze središnje institucije EU, ova franjevačka Unija ima svoje predstavništvo.

Najavljeno pokretanje postupka za beatifikaciju roditelja Ivana Pavla II.

Poljski biskupi su na posljednjem zasjedanju odobrili početak istraživanja na biskupijskoj razini, kako bi se pokrenuo postupak za beatifikaciju roditelja svetoga Ivana Pavla II., Karola Wojtyły i Emilije Kaczorowske.

Tijekom 384. opće skupštine poljskih biskupa, održane početkom listopada, biskupi su razgovarali o proslavi 100. obljetnice rođenja Karola Wojtyły, koja će se slaviti 18. svibnja 2020. godine. Krakovska biskupija je tako od Biskupske konferencije dobila odobrenje za početak postupka, na biskupijskoj razini, za beatifikaciju roditelja Ivana Pavla II.

Nema ni najmanje dvojbe da se duhovnost svetog pape formirala u obitelji i zahvaljujući vjeri njegovih roditelja, primijetio je kardinal Stanisław Dziwisz, nekadašnji osobni tajnik Ivana Pavla II. Kardinal je izrazio uvjerenje da roditelji poljskoga pape mogu biti vrijedan primjer za suvremene obitelji, te podsjetio kako je papa Franjo, tijekom svečanosti kanonizacije, papu Wojtyłu nazvao upravo „papom obitelji“. Emilia Kaczorowska preminula je kada je budući papa imao samo 9 godina, a njegov otac, čije je ime također bilo Karol, preminuo je 1941. godine, tijekom Drugoga svjetskog rata.

Mons. Giorgio Lingua započeo svoju nuncijsku službu u Hrvatskoj

Novi apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua predstavio se vjerničkoj javnosti i započeo je svoju nuncijsku službu u našoj zemlji svečanom večernjom euharistijom u četvrtak 17. listopada, u Stepinčevoj katedrali.

Uoči početka mise riječi dobrodošlice mu je izrekao zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Izrazio je radost kao i zahvalu papi Franji što nam šalje svog predstavnika i molimo Božji blagoslov u poslanju što će ga nuncij u ime Svetog

Oca obavljati na duhovnu dobrobit katoličkih vjernika u našoj zemlji i svih ljudi dobre volje, poručio je kardinal.

Koncelebrirali su hrvatski biskupi koji u Zagrebu sudjeluju na trodnevnom 59. jesenskom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije i redovnički viši i provincijalni poglavari i poglavarice. Oni su sudjelovali na dvodnevnoj skupštini Hrvatske redovničke konferencije u Franjevačkom samostanu u zagrebačkoj Dubravi.

Na misi su sudjelovali i visoki predstavnici gradskih i državnih vlasti te metropolit SPC zagrebačko-ljubljanski Porfirije.

Nadbiskup Giorgio Lingua rođen je 23. ožujka 1960. u Fossanu u Italiji. Zaređen je za svećenika 10. studenoga 1984. Bio je apostolski nuncij u Iraku, Jordanu i Kubi. Osim materinskog talijanskog, govori francuski, engleski i španjolski. Nuncij Lingua šesti je predstavnik Svetog Oca u samostalnoj Hrvatskoj.

Čileanski biskupi pozivaju na dijalog

U Čileu od 18. listopada traju neredi u kojima je poginulo 12 osoba, a gotovo 1 500 ih je uhićeno, od čega 650 u glavnom gradu Santiagu. Prosvjedi su počeli nakon najave o povećanju cijene javnoga prijevoza, no ubrzo su osuđivali i socijalnu nejednakost, troškove života, obrazovni i zdravstveni sustav. U prijestolnici Santiagu, jednom od gradova s najvećom gospodarskom nejednakošću u Latinskoj Americi, zapaljene su zgrade, poslovni prostori i javne strukture, pri čemu je poginulo nekoliko osoba. Uništen je veliki broj postaja podzemne željeznice i opljačkane mnoge trgovine i banke. Predsjednik Sebastián Piñera proglasio je izvanredno stanje, a u nekim je dijelovima zemlje uveden policijski sat.

Čileanska biskupska konferencija objavila je priopćenje u kojem ističe da su ti žalosni i traumatični događaji dio procesa koji traje desetljećima, uz duboke posljedice koje se ne mogu zanemariti. Oštro osudivši nasilje koje ovih dana potresa tu zemlju, biskupi su vlastima i društvenim vođama uputili apel da, uz sudjelovanje većine građana, zajednički pokušaju shvatiti složenu aktualnu situaciju i potražiti rješenja. Biskupi su pritom upozorili da oni koji upravljaju državom moraju razumjeti izrazito nelagodan položaj pogođenih osoba i njihovih obitelji, izloženih nepravdanim mjerama i proizvoljnim odlukama koje utječu na njihov svakodnevni život te svakodnevnim praksama koje smatraju nasilnima zato što posebice oštećuju najugroženije skupine.

Bolivijski biskupi: Poštujte glas naroda!

Bolivijska biskupska konferencija pozvala je da se poštuje volja naroda izražena na izborima 20. listopada, prenosi Vatican News.

Bolivijski predsjednik Evo Morales proglasio je pobjedu na izborima i to nakon što je prvo objavljena vijest da će ići u drugi izborni krug protiv kandidata Carlosa Mese. Bolivijci su izašli na ulice i prosvjeduju zbog sumnje da je Morales, kojemu je ovo četvrti predsjednički mandat, prekinuo prebrojavanje glasova. Osim toga, zatražena je intervencija međunarodnih neovisnih promatrača.

Suočeni s tom situacijom, bolivijski biskupi poručili su kako u objavljenim podacima postoje naznake prijevare, među kojima su istaknuli potpuno nepodudaranje s podacima brzog prebrojavanja glasova koje je provela međunarodna neovisna organizacija Via Ciencia. Dodatni su razlozi za sumnju prekid privremenog prebrojavanja glasova u postizbornoj noći, podnesene žalbe te prizori nezakonitih radnji. Biskupi su se pridružili izjavama Organizacije američkih država u vezi s tim nedemokratskim načinom postupanja, te pozvali na intervenciju međunarodne promatrače, poput Europske unije. Na kraju su od bolivijskoga Vrhovnog izbornog suda zatražili da izvrši svoju ustavnu funkciju u službi naroda, istine i pravde, kako bi se izbjeglo izbijanje nasilja.

Irski biskupi prozvali političare: 'Pobačaj predstavlja grubo kršenje dragocjenog dara života'

„Pravo na život nam ne daje nijedan zakon ili vlada. Svaki ljudski zakon koji uklanja pravo na život je nepravedan zakon i mora mu se oduprijeti svaka osoba, svaki birač, svaki politički predstavnik. Za katoličke političare to nije samo pitanje zaštite ljudskog prava na život, već je i temeljno pitanje katoličke vjere. Birači moraju držati političare odgovornim za to što nisu uspjeli zaustaviti radikalno širenje legalnog pobačaja odlukom britanskog parlamenta u Sjevernoj Irskoj. Ovo je tragičan dan za nerođenu djecu koja više nikada ne će blagosloviti naš svijet svojim jedinstvenim i dragocjenim životima. Također je tužan dan za našu lokalnu demokraciju,“ priopćili su 22. listopada katolički biskupi Sjeverne Irske.

Pobačaj na zahtjev i 'istospolni brak' legalizirani su u Sjevernoj Irskoj po odluci parlamenta u Londonu u kojem se donose odluke o toj britanskoj pokrajini, jer izvršna vlast u Belfastu ne zasjeda već gotovo tri godine. Dosadašnji su zakoni bili na snazi zahvaljujući konzervativcima u obje vjerske zajednice Sjeverne Irske – onoj protestantskoj koja zagovara ostanak u Ujedinjenom Kraljevstvu te onoj katoličkoj koja zagovara ujedinjenje s Republikom Irskom.

Sjeverna Irska jedini je dio Ujedinjenog Kraljevstva koji je štitio brak kao zajednicu muškarca i žene, a za razliku od Engleske, Škotske i Walesa, zakoni u toj regiji zabranjivali su i prekid života nerođenog djeteta, osim u slučaju kada je ugrožen život majke. U ostatku Ujedinjenog Kraljevstva prekid života nerođenog djeteta obavlja se od 1967.

Katolički biskupi izrazili su i zabrinutost zbog redefiniranja braka, upozorivši da „učinkovito postavlja zajednicu dva muškarca ili dvije žene kao ravnopravan bračni odnos muža i žene.“

Propisi vezani uz istospolno partnerstvo će biti gotovi do 31. siječnja, a prvi civilni „istospolni brakovi“ bi se najkasnije trebali početi sklapati 14. veljače 2020., na Valentinovo, rekao je Julian Smith, britanski državni ministar zadužen za Sjevernu Irsku.

Stranke Skupštine Sjeverne Irske mogle su blokirati stupanje zakona na snagu, ali nisu uspjele postići nikakav sporazum zbog spora dviju vodećih vladajućih stranaka, Demokratske unionističke partije i druge najveće stranke Sinn Fein.

DUP je tradicionalno snažno protestantski i antikatolički orijentiran, ali se također protivi pobačaju i „istospolnim brakovima“. Katolički biskupi i čelnici u Irskoj crkvi, Metodističkoj crkvi u Irskoj, Prezbiterijanskoj crkvi u Irskoj i Irskom vijeću crkva prethodno su pozvali Skupštinu Sjeverne Irske da se ponovno okupi kako bi blokirala sporni zakon.

Skupština Sjeverne Irske suspendirana je posljednje dvije godine zbog spora dviju glavnih vladajućih stranaka.

Podsjetimo, oko 20 000 građana Sjeverne Irske okupilo se početkom rujna u podršci za neotuđivo pravo na život nerođene djece te su se Belfastu okupili na 'Hodu za njihove živote'. Događaj je to koji je izrazio nezadovoljstvo javnosti jer je Ujedinjeno Kraljevstvo putem parlamenta nametnulo Sjevernoj Irskoj legalizaciju ubojstva nerođene djece, takozvanog pobačaja – iako su svi zastupnici iz te provincije bili protiv ukidanja zaštite života nerođene djece.

GOSPA OD ZDRAVLJA

MILE MAMIĆ

VIŠE SMO PUTA SPOMENULI KAKO JE ZDRAVLJE BILO IDEAL RIMLJANA.

To je utkano u njihove pozdrave: Ave! Salve! To je preko latinskoga ušlo i u druge jezike, pa i hrvatski, usprkos komunističkoj zlorabi toga pozdrava, i danas ga čuva u molitvama i pjesmama: Zdravo, Marijo; Zdravo, Kraljice; Zdravo, tijelo Isusovo. Ta se je riječ čvrsto ukorijenila i u samu riječ **pozdrav**. Zdravlje je i biblijski čovjek shvaćao kao Božji dar, Božji blagoslov, sreću. Biti zdrav kao lav ideal je i današnjem čovjeku, meni i tebi. Zaboravljamo da i lav oboli i krepa. Mi, eto, hvala Bogu, barem ne možemo krepiti.

Mariju u Lauretanskim litanijama zazivamo: Zdravlje bolesnih. U mnogim molitvama molimo i za duhovno i tjelesno zdravlje: „da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju...“

Suprotnu zdravlju je bolest. Mnogi kažu da nam je zdravstvo bolesno. Nije puno pomoglo ni kad je ministar zdravstva postao ministar zdravlja, a ni kad se je vratilo na staro. Svakako, u hrvatskome jeziku zdravlje i zdravstvo nisu isto. Zdravstvo kao zdravstveni i terminološki sustav možemo promatrati iz dviju suprotnih perspektiva: zdravlja i bolesti. Tako od riječi *zdrav, zdravlje* imamo velik terminološki niz: *zdravstvo, zdravstveni* (djelatnik, osiguranje, subjekt, sustav, ustanova, uređaj itd.). Imamo glagol *ozdraviti*, glag. imenicu *ozdravljenje*. Osoba koja je ozdravila može biti *ozdravljenik, ozdravljenica*. Prema *bolest* imamo također velik niz: *bolestan, bolesnik, bolesnica, bolesnički* (standard, pomazanje), *bolnica, bolnički* (liječenje, odjeća, kola, kolica). Zanimljivo je da se za bolesnika uvriježila riječ latinskoga podrijetla *pacijent, pacientica* („onaj koji trpi, pati“). Postoji i glagol *lječiti* s mnoštvom prefiksanih složenica. Od toga imamo *moje liječnik, liječnica*, pridjev *liječnički* (naobrazba, praksa, pomoć, prisega, etika, preporuka, savjet, mišljenje). Sredstvo koje se daje *zdravljeniku*

(bolesniku) da mu bude bolje zove se *lijek*. Naši su kajkavci imali *vračstvo*, a Slovenci i sad kažu *zdravilo*. A danas lijekove nabavljaju, drže, pripravljuju, prodaju *ljekarnici*, nekoč *ljekari*. Nekad je to radila ista osoba: bila *ljekar* i *liječnik*. Postoje i knjige o prirodnim lijekovima – *ljekaruše*. U taj terminološki sustav ulaze i tuđice latinskoga podrijetla: *medicina* (rada), *medicinski* (sestra, djelatnik, djelatnica, osoblje, pomoć). Ima tu još puno riječi: *Hitni slučaj, hitna pomoć*, a o listi čekanja ne ćemo ni govoriti.

Eto, i u tom se kompliciranom sustavu našla i Gospa, i to Gospa od Zdravlja. Nisam siguran kako to napisati. Većina piše tako, velikim slovom Zdravlja. Imamo slično Gospa od Sniga/Snijega, Gospa od Suza, Gospa od Puta. Takvi su nazivi dolazili u hrvatski jezik prema talijanskom i njemačkom jeziku. To je poduprto i time da se je u starijem hrvatskom jeziku umjesto prijedloga *o* češće upotrebljavao prijedlog *od*: npr. *Novela od Stanca, Pisan od pakla*.

U hrvatskom se jeziku takve konstrukcije ne preporučuju kad znače posvojnost: *Kuća od Ivana* nije u redu, nego treba: *Ivanova kuća*. A *kuća od kamena* i *kamena kuća* je dobro. Vidjeli smo da se umjesto Gospa od Sedam žalosti i Gospa od Snijega često pojavljuje kraće: *Gospa Žalosna, Gospa Snježna*. Bi li tako moglo i od ovih drugih: *Gospa Suzna, Gospa Putna*? A kako od Gospa od Zdravlja? *Gospa Zdrava*? Mogao bi načelno biti i genitiv dotične imenice bez prijedloga: *Gospa Suza, Gospa Snijega, Gospa Puta*, pa možda i *Gospa Zdravlja* kao *Kraljica Mira*. *Kraljica Mira* nam je prihvatljivo, a ovo drugo nije. Zašto? Nismo se tako navikli. Trebalo bi uzimati u obzir snagu tradicije, navike ljudi kojih se to najviše tiče. Nema ozbiljna razloga da bi se te opće imenice pisale velikim slovom bilo da su s prijedlogom ili bez njega. Ni odgovarajuće pridjeve ne bi trebalo pisati velikim slovom. Neki primjeri dodatno otežavaju pravopisna pitanja.

Imamo Gospa od Brze pomoći, *Majka Božja od Kamenitih vrata*, *Trg Tri bunara*, *Trg Pet bunara*, lokalitet u *Zadru Čet(i)ri kantuna*. Napisao sam kako se obično piše. U prilog takvu pisanju ide i to što su *Kamenita vrata*, *Tri bunara*, *Pet bunara*, *Čet(i)ri kantuna*, *Pet nebodera* prepoznatljivi, ustaljeni lokaliteti. I spomendan *Gospa od Sedam žalosti* zove se kraće *Sedam žalosti*. To je onda prva riječ u nazivu. I zato se može pisati velikim slovom.

Blagdan Gospe od Zdravlja uglavnom se slavi u krajevima nekadašnje *Mletačke Republike*. To ima i svoj razlog. Godine 1630. harala je kuga. *Mletački se Senat obratio Gospi za pomoć*. *Gospa je pomogla*. U znak zahvalnosti podignuta je velebna crkva *Madonna della salute*. Pobožnost *Gospa od Zdravlja* došla je i u naše južne krajeve. Na blagdan Gospe od Zdravlja slavi se i *Gospino prikazanje* u hramu. U bilješki u *Časoslovu Božjega naroda za taj dan* stoji: „Na današnji dan (god. 543) posvete crkve *Svete Marije Nove*, podignute pokraj *jeruzalemskoga hrama*, zajedno s istočnim kršćanima slavimo 'posvetu', kojom se od djetinjstva posvetila Bogu potaknuta od Duha Svetoga, čijom je milošću bila ispunjena u svome bezgrješnom *Začecu*.“

Zdravlje duha i tijela je veoma važno. Zato molimo: *Gospodine sveti Oče, svemogući vječni Bože, o svetkovini Blažene Djevice Marije, Gospe od Zdravlja, hvalimo te, blagoslivljamo te i slavimo te. Dok putujemo zemljom, tvoje spasenje obuzima čitava čovjeka, naše tijelo i našu dušu. Po zdravlju posve se mijenja naše stanje: tlačenje se okreće u slobodu, neznanje u spoznaju istine, bolest u zdravlje, žalost u radost, smrt u život, robovanje grijehu u dioništvo tvoje božanske naravi. Po zagovoru Blažene Djevice Marije, Gospe od Zdravlja, molimo te, udijeli nam zdravlje i duše i tijela, da ti u zdravom tijelu uzmognemo zdravom dušom iskazati slavu.*

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 11. 2019.

Mudr 13,1-9; Ps 19,2-5; Lk 17,26-37

Subota, 16. 11. 2019.

Mudr 18,14-16; 19,6-9; Ps 105,2-3.36-37.42-43; Lk 18,1-8

Nedjelja, 17. 11. 2019.

Mal 3,19-20a; Ps 98,5-9; 2Sol 3,7-12; Lk 21,5-19

Ponedjeljak, 18. 11. 2019.

1Mak 1,10-15.41-43.54-57.62-64; Ps 119,53.61.134.150.155.158; Lk 18,35-43

Utorak, 19. 11. 2019.

2Mak 6,18-31; Ps 3,2-7; Lk 19,1-10

Srijeda, 20. 11. 2019.

2Mak 7,1,20-31; Ps 17,1,5-6.8.15; Lk 19,11-28

Četvrtak, 21. 11. 2019.

Prikazanje Blažene Djevice Marije
vl.: Zah 2,14-17; Otp. pj.: Lk 1,46-55; Mt 12,46-50

Petak, 22. 11. 2019.

od dana: 1Mak 4,36-37.52-59; Otpj. pj.: 1Ljet 29,10-11b.11d-12; Lk 19,45-48

Subota, 23. 11. 2019.

1Mak 6,1-13; Ps 9,2-4.6.16.19; Lk 20,27-40

Nedjelja, 24. 11. 2019.

ISUS KRIST KRALJ SVEGA STVORENJA
2Sam 5,1-3; Ps 122,1-5; Kol 1,12-20; Lk 23,35-43

Ponedjeljak, 25. 11. 2019.

Dn 1,1-6.8-20; Otpj. pj.: Dn 3,52-56; Lk 21,1-4

Utorak, 26. 11. 2019.

Dn 2,31-45; Otpj. pj.: Dn 3,57-61; Lk 21,5-11

Srijeda, 27. 11. 2019.

Dn 5,1-6.13-14.16-17.23-28; Otpj. pj.: Dn 3,62-67; Lk 21,12-19

Četvrtak, 28. 11. 2019.

Dn 6,12-28; Otpj. pj.: Dn 3,68-74; Lk 21,20-28

Petak, 29. 11. 2019.

Dn 7,2-14; Otpj. pj.: Dn 3,75-81; Lk 21,29-33

Subota, 30. 11. 2019.

vl.: Rim 10,9-18; Ps 19,2-5; Mt 4,18-22

Nedjelja, 1. 12. 2019.

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Iz 2,1-5; Ps 122,1-2.4-9; Rim 13,11-14a; Mt 24,37-44

Ponedjeljak, 2. 12. 2019.

Iz 4,2-6; Ps 122,1-9; Mt 8,5-11

Utorak, 3. 12. 2019.

od dana: Iz 11,1-10; Ps 72,1-2.7.8.12-13.17; Lk 10,21-24

Srijeda, 4. 12. 2019.

Iz 25,6-10a; Ps 23,1-6; Mt 15,29-37

Četvrtak, 5. 12. 2019.

Iz 26,1-6; Ps 118,1.8.9.19-21.25-27a; Mt 7,21.24-27

Petak, 6. 12. 2019.

Sv. Nikola, biskup
Iz 29,17-24; Ps 27,1.4.13-14; Mt 9,27-31

Subota, 7. 12. 2019.

Iz 30,19-21.23-26; Ps 147,1-6; Mt 9,35-38; 10,1.6-8

Nedjelja, 8. 12. 2019.

DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Iz 11,1-10; Ps 72,1-2.7-8.12-13.17; Rim 15,4-9; Mt 3,1-12

Ponedjeljak, 9. 12. 2019.

BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BL. DJEVICE MARIJE
vl.: Post 3,9-15.20; Ps 98,1-4; Ef 1,3-6.11-12; Lk 1,26-38

Utorak, 10. 12. 2019.

Iz 40,1-11; Ps 96,1-3.10ac.11-13; Mt 18,12-14

Srijeda, 11. 12. 2019.

Iz 40,25-31; Ps 103,1-4.8.10; Mt 11,28-30

Četvrtak, 12. 12. 2019.

Iz 41,13-20; Ps 145,1.9-13b; Mt 11,11-15

Petak, 13. 12. 2019.

od dana: Iz 48,17-19; Ps 1,1-4.6; Mt 11,16-19

Subota, 14. 12. 2019.

Liturgija kvatri (u zahvalu Bogu za njegova dobroćinstva)
Po izboru iz Prigodnih i zavjetnih čitanja (str. 179.-189.):

Kol 3, 12-17; Ps 145, 2-11; Lk 17, 11-19

Nedjelja, 15. 12. 2019.

TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Iz 35,1-6a.10; Ps 146,6c-10; Jak 5,7-10; Mt 11,2-11

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

